

MIESIĘCZNIK UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH

gazeta

UNIWERSYTECKA

nr 3 (143)

grudzień 2006

ISSN 1505-6317

**Prof. Wincenty Okoń
doktorem
honoris causa UŚ**

Prof. zw. dr Wincenty Okań, h.c., IM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek i Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii prof. dr hab. Stanisław Juszczyk

Uroczystość w Pałacu Kazimierzowskim

Prorektor UŚ ds. Współpracy i Promocji prof. dr hab. Barbara Kozusznik, Prorektor UW ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą prof. dr hab. Wojciech Tygielski i Prorektor UŚ ds. Kształcenia prof. UŚ dr hab. Anna Łabno

Uroczystość wręczenia dyplomu odbyła się 5 grudnia 2006 roku w sali im. Józefa Brudzińskiego w Pałacu Kazimierzowskim w Warszawie – rektoracie Uniwersytetu Warszawskiego

Po uroczystości rodzina i przyjaciele składali Profesorowi Okoniowi życzenia

Rys. Marek Rojek

Radosnych, pełnych ciepła i nadziei
Świąt Bożego Narodzenia,
Pomyślności, satysfakcji i wytrwałości
w Nowym 2007 Roku

Pracownikom i Studentom
Uniwersytetu Śląskiego
oraz
Ich Najbliższym
życzą

Rektor i Prorektorzy
Uniwersytetu Śląskiego

Szanowni Czytelnicy!

Zachęcam do przeczytania kolejnego, bogatszego o kilka stron, numeru „Gazety Uniwersyteckiej UŚ”. Z pewnością wydarzeniem mijającego

miesiąca była uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Profesorowi Wincentemu Okoniowi. Dokonania tego wielkiego humanisty są nie tylko przykładem tego, w jaki sposób można wykorzystać intelekt i talent dla dobra ogółu, ale również świadectwem jego uciążliwości etycznej, odwagi, odpowiedzialności i przede wszystkim człowieczeństwa. „Od 22 stycznia ma 87 lat. Czy to on jednak je ma, czy to też one jego mają? Zazwyczaj jest dobrze, gdy coś się ma” – stwierdza Profesor Wincenty Okoń w książce swojego autorstwa „Samo życie osiemdziesięciolatka z autobiografią naukową autora”. Przypominam dziś i polecam wydaną kilka lat temu publikację, bo dzięki niej miałam okazję poznać nie tylko naukowca Wincentego Okonia, ale człowieka - męża, ojca, dziadka, wciąż zorientowanego w nowościach rynku wydawniczego, żywo reagującego na zmiany polityczne i gospodarcze. Z obejmującego rok życia pamiętnika wyłania się postać skromna, ciepła i życzliwa ludziom, z godnością walcząca z niedogodnościami podeszłego wieku.

W tym miesiącu odbyła się również uroczystość wręczenia dyplomów najlepszym absolwentom UŚ, których zapytaliśmy o plany na przyszłość. Wybrano też nowe władze Samorządu Studenckiego. Ponadto na łamach „Gazety...” zainaugurowaliśmy cykl artykułów poświęcony zabytkowym budynkom będącym w gestii naszej Uczelni. W tym numerze prezentujemy gmach przy ul. Żeromskiego 3 w Sosnowcu, w którym mieści się Wydział Informatyki i Nauki o Materiałach.

Życzę Państwu przyjemnej lektury

Jwona Kolasimiska

Polecamy

Urodzaj nagród

- Studia na RTV są bardzo kosztowne i młodzież wkłada wiele wysiłku w zdobycie pieniędzy na realizację etud filmowych. Dlatego dotacje, które może młodym ludziom przyznać Instytut Sztuki Filmowej są tak istotne dla procesu kształcenia.

Rozmowa z dr hab. Krystyną Doktorowicz, Dziekanem Wydziału Rada i Telewizji im. Krzysztofa Kiesłowskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach str. 4-5

WYDARZENIA

Podziw i uznanie. Wręczenie dyplomu doktora honoris causa UŚ prof. Wincentemu Okoniowi str. 6

Najlepsi absolwenci Uniwersytetu Śląskiego roku akademickiego 2005/2006 str. 8

Festiwal Podróżniczy „Kontynety-Azja”. str. 16-17

60 lat na sportowo str. 18-19

Medale Komisji Edukacji Narodowej str. 27

Nagroda Ministra str. 27

POZNAJMY SIĘ

Sylwetki pracowników

Działu Spraw Studenckich str. 10

W ZACISZU GABINETÓW I LABORATORIÓW

Wyrachowane pokusy

Kuszenie ludzi poprzez rzeczy czy idee oraz uleganie tym pokusom to ważny problem, zaś nowy ustrój w naszym kraju zmodyfikował ludzkie dążenia, ambicje, obawy i lęki. - Interesują nas ludzkie pokusy. Jak na-

bywanie i posiadanie określonych przedmiotów, ale i idei, dostępu do wolnego czasu, turystyki implikuje naszą identyfikację z innymi? - tłumaczy sedno badań dr Katarzyna Ponikowska, adiunkt w Zakładzie Socjologii Polityki Instytutu Socjologii UŚ str. 11

FELIETONY

Czy w nas jest seks (co pali i niszczy)?

Recepta na tanie państwo str. 15

PONADTO

Wyzwolić emocje str. 5

Nowi profesorowie na Wydziale Filologicznym str. 7

Nasza chluba: Karolina Pawlik str. 9

Historia i współczesność. Gmach na wzgórzu str. 12-13

Mam pasję: Dariusz Kosiński str. 14

Z życia wydziałów. Konferencje, dyskusje, spotkania str. 21-23

Zmiany w reprezentacji str. 24

Stopnie i tytuły naukowe str. 24

Tu znajdziesz pomoc. Studencka Poradnia Prawna str. 25

Międzynarodowy Dzień Wolontariusza str. 26

Wokół tabu. Nowy numer „Anthroposa?” str. 28

„Mentibus memoratis”. Nowa seria wydawnicza UŚ str. 28

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego str. 29

Kronika str. 30

MIESIĘCZNIK UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH
Pismo ukazuje się od 1992 roku za zgodą JM Rektora.
ISSN 1505-6317

Okladka: Prof. zw. dr Wincenty Okoń, h.c. i JM Rektor UŚ prof. dr hab. Janusz Janeczek / foto: Jan Balana

REDAKTOR NACZELNY: Iwona Kolasimiska

REDAGUJE ZESPÓŁ: Agnieszka Sikora, Aleksandra Kielak

WSPÓŁPRACOWNICY: Małgorzata Krasuska-Korzeniec, Magdalena Buszek, Agnieszka Turska

ADRES REDAKCJI: ul. Bankowa 12, pokój 419a (Klub „Kubuś”),
40-007 Katowice, e-mail: gazeta@us.edu.pl
lub gazetauniwersytecka@op.pl

Jesteśmy w internecie: <http://gu.us.edu.pl>

OBŚLUGA POLIGRAFICZNA: Oficyna Wydawniczo-Projektowa „Markan” ul. Piastów 7/204, 40-866 Katowice
tel. (032) 254-28-09, e-mail: markan6@o2.pl

Nakład: 1000 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania, adiacji i redagowania tekstów. Redakcja nie identyfikuje się ze wszystkimi przedstawionymi poglądami Autorów. Niektóre z nich traktujemy jako zaproszenie do dyskusji.

Urodzaj nagród

Rozmowa z dr hab. Krystyną Doktorowicz,
Dziekanem Wydziału Rada i Telewizji
im. Krzysztofa Kieślowskiego
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Czasem muszę wręcz
hamować entuzjastyczne
zapędy studentów

- Jak ocenia Pani Dziekan kondycję Wydziału RTV Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach?

- Jest to druga w Polsce instytucja publiczna, po Łódzkiej Szkole Filmowej, która kształci studentów dla potrzeb kinematografii. Istotą Wydziału są prowadzący zajęcia profesorowie i wykładowcy o uznanym dorobku w tej dziedzinie, by przypomnieć nazwiska Krzysztofa Zanussiego, Jerzego Stuhra, Filipa Bajona czy dokumentalisty Andrzeja Fidyka

oraz spośród operatorów Jerzego Łukaszewicza, Jerzego Wójcika czy Bogdana Dziworskiego. Gościnnie wykładali tu m.in. Allan Starski i Sławomir Idziak. Mimo obecności wśród wykładowców jeszcze wielu innych znaczących osób, artystyczno-pedagogiczny charakter prowadzonych tu studiów napotyka na typową, niezmienną zmurę uczelni artystycznych - wielu znakomitych twórców nie ma uprawnień pozwalających na prowadzenie u nas zajęć. Praktyka i uznany dorobek artystyczny nie wystarcza, by zostać nauczycielem akademickim. Konieczne jest bowiem uzyskanie stopnia naukowego. Mimo upływu lat ministerstwo nie chce usunąć tej, bardzo dotkliwej i zupełnie nieuzasadnionej przeszkody. W myśl tych przepisów nie może na

Wydziale prowadzić zajęć większość zdobywców Oskarów.

- Studia na tym Wydziale nie są łatwo dostępne.

- Rzeczywiście, na kierunki reżyserski i realizatorski trudno się dostać. Nie wystarczą predyspozycje i uzdolnienia. Kandydaci muszą wykazać się erudycją w różnych dziedzinach, nie tylko zwią-

W 2006...

O tym, że słowa dr hab. Krystyny Doktorowicz, dziekana WRiTV są prawdziwe, niech świadczy ten - z konieczności skromny i wybiórczy - wykaz nagród dla studentów i wykładowców, zdobytych w bieżącym roku:

- Camerimage 2006, Łódź - Paweł Dyllus, student - Złota Kijanka za zdjęcia do filmu Julii Ruszkiewicz „Sezon na kaczkę”. Prócz tego debiutujący operator otrzymał nagrodę specjalną przyznaną przez jury łódzkiego festiwalu;

- Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - Michał Rosa, reżyser i współautor scenariusza filmu „Co słonko widziało”, nagroda specjalna jury, nagroda za najlepszy dźwięk i Nagroda Organizatorów Festiwalu i Przeglądów Filmu Polskiego za Granicą;

- Światowy Festiwal Filmów Studenckich, Warszawa - Tomek Jurkiewicz, student, statuetka „Złotego Kadru” za reżyserię filmu „Próba mikrofonu”;

- XIII Etiuda & Anima - Jakub Stozek, student. Brązowy dinozaur” za film „Wszystko się ułoży”.

zanych z filmem. Niezbędna też jest duża odporność psychiczna kandydatów.

- Z jakim dorobkiem zamykacie dobiegający końca 2006 rok?

- W tym roku, ku mojej ogromnej satysfakcji na Wydziale pojawiła się nowa jakość, która ułatwi młodzieży realizację filmów, powstała w efekcie naszej współpracy z Instytutem Sztuki Filmowej w Warszawie, w którego działalność jestem zaangażowana w dziale debiutów fabularnych. Studia na RTV są bardzo kosztowne i młodzież wkłada wiele wysiłku w zdobycie pieniędzy na realizację etiid filmowych. Dlatego dotacje, które może młodym ludziom przyznać Instytut są tak istotne dla procesu kształcenia. Pozyskaliśmy też do grona wykładowców m.in. takie osobowości jak znany dramaturg Ingmar Vilquist czy laureat wielu nagród za zdjęcia filmowe, operator i reżyser Adam Sikora.

Nie tylko upływający rok dostarczył nam satysfakcji – od dwóch lat nasi studenci zdobywają nagrody (patrz ramka). W bieżącym aż sześć zrealizowanych przez nich filmów zakwalifikowanych zostało na liczący się festiwal „Camerimage”. Cieszy też wymiana studentów z uznanymi ośrodkami kształcenia filmowców za granicą w ramach programu „Sokrates - Erasmus”, współpraca z licznymi instytucjami artystycznymi w regionie i kraju, a także z pozostałymi katowickimi uczelniami artystycznymi: Akademią Muzyczną i Akademią Sztuk Pięknych. Istotna jest też różnorodność przedsięwzięć organizowanych przez studentów, np.: festiwal twórczości Jerzego Stuhra czy ubiegłoroczny festiwal polskich szkół filmowych, w tym prywatnych. Czasem muszę wręcz hamować entuzjastyczne zapędy studentów w organizowanie tego typu imprez.

- Jakie są plany Wydziału?

- Nie będzie żadnym naruszeniem tajemnicy, jeśli zdradzę, że niebawem nastąpi realizacja mojego projektu - budowy naszej nowej siedziby w centrum Katowic, nad Rawą, w rejonie ul. Wodnej. Prócz niewątpliwych korzyści, jakie przyniesie społeczności wydziałowej zmiana lokalizacji, skorzysta na swoim wizerunku miasto, zyskując kolejną, znaczącą instytucję kulturalną w samym centrum.

**ROZMAWIAŁA
KAROLINA DRWAL**

Metryczka WRiTV UŚ

Zbliżający się do jubileuszu trzydziestolecia istnienia Wydział Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach utworzono w 1978 r. W tym czasie nie tylko kształcił studentów i ewoluował programowo, zmieniając ukierunkowanie kształcenia. Przede wszystkim, zyskał znakomitą renomę, jako „wylęgarnia” talentów, wychowywanych przez związanych na stałe bądź współpracujących gości wykładowców. Po śmierci jednego z najwybitniejszych spośród ich grona, Krzysztofa Kiesłowskiego, WRiTV nadano imię tego reżysera. Obecnie na Wydziale studiuje w trybie dziennym 188 adeptów sztuki filmowej, w tym 66 kobiet, zaś na studiach zaocznych przygotowuje się do tej profesji 333 studentów, w tym 142 kobiety.

W gronie absolwentów znalazło się wielu młodych, już jednak bardzo uznanych twórców, wśród nich m.in. Maciej Dejczer, Magdalena i Piotr Łazarkiewiczowie, Marcin Koszałka, Maria Zmarz-Kaczanowicz czy Magdalena Piekorz i Michał Rosa, którzy są wykładowcami wydziałowymi.

„Patriotyczne przesłanie w sztuce i edukacji”

Wyzwolić emocje

Polska kultura posiada bardzo wyraziste dzieła akcentujące szlachetność czynów i postaw wybitnych Polaków. Warto korzystać z tego skarbcza, pamiętając o wartości sztuki, pomagającej wyzwoić emocje, które - poparte wiedzą - procentować będą w przyszłości.

Uwrażliwianie najmłodszych Polaków na zagadnienia związane z narodową historią i kulturą przyświeca autorem projektu artystyczno-edukacyjnego „Patriotyczne przesłanie w sztuce i edukacji”. Chcą oni docierać do dzieci i młodzieży, ich wyobrażeń o ojczyźnie poprzez muzykę polską, której słuchanie wywołuje autentyczne wzruszenie, a znajomość i rozmiłowanie wzmacnia poczucie przynależności do naszego narodu.

Realizacją projektu, którego wykonawcami będą studenci i wykładowcy Akademii Muzycznej w Katowicach oraz uczniowie i nauczyciele POSM II st. w Katowicach, a który honorowym patronatem objęli: JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Janusz Janeczek, JM Rektor Akademii Muzycznej w Katowicach prof. zw. Eugeniusz Knapik oraz Dyrektor Biblioteki Śląskiej prof. zw. dr hab. Jan Malicki, przewidziana jest do maja 2007 r. Opiekę artystyczną i naukową nad projektem objęła pomysłodawczyni kolejnego już tego typu przedsięwzięcia - prof. Mirosława Knapik, kierownik Zakładu Arteterapii UŚ, wspólnie z prof. AM Zygmuntem Tlatlikiem - Dziekanem Wydziału Wokalno-Instrumentalnego AM w Katowicach.

W ramach projektu zaplanowano siedem koncertów odbywających się w POSM II st. im. K. Szymanowskiego w Katowicach i Bibliotece Śląskiej w Katowicach, która jest współorganizatorem przedsięwzięcia. Ich program jest bardzo urozmaicony, by uczestniczący w nich mogli docenić różnorodność i piękno naszej rodzimej kultury muzycznej. Prezentowane będą dzieła skomponowane na przestrzeni wieków przez wybitnych

kompozytorów polskich, sławiących ducha narodu, a także - dla podkreślenia bardzo silnych regionalnych tradycji patriotycznych na Śląsku - utwory komponowane współcześnie przez przedstawicieli śląskiej szkoły kompozytorskiej.

Koncert inauguracyjny, prowadzony przez Bogumiłę Leńską (Chór Żeński POSM II st.) pod dyrekcją Mirosławy Knapik, zainicjował narodową tematykę przepięknym wykonaniem średniowiecznej pieśni *Gaude Mater Polonia*. Szczególnie ważnym wydarzeniem było przedstawienie siedmiu utworów proponowanych na hymn państwowy po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, do której to grupy należały pieśni określające „ducha narodu”: „Rota”, „Hymn do miłości Ojczyzny”, „Warszawianka”, „Chorał”, „Boże, coś Polskę”, „Pierwsza Brygada” i „Mazurek Dąbrowskiego”. Zabrzmiały także przepiękne arie z opery „Straszny dwór” Stanisława Moniuszki. Słuchacze mieli możliwość zachwycenia się muzyką Fryderyka Chopina, Ignacego Jana Paderewskiego. Wątek patriotyzmu regionalnego został zaakcentowany mistrzowskim wykonaniem przez uznaną pianistkę Joannę Domańską - Prodziekan Wydziału Wokalno-Instrumentalnego AM w Katowicach - kompozycji Witolda Szalonka „Wariacje na Sabałową nutę” oraz Preludium I i III z cyklu 3 preludia.

Wspólną cechą projektów autorstwa prof. Mirosławy Knapik, kierującej Zakładem Arteterapii UŚ, jest adresowanie ich do dzieci i młodzieży z uwzględnieniem osób o nieharmijnym rozwoju, a także powiązanie działań artystycznych z edukacyjnymi i naukowymi.

ANNA ŁOBOS

Wręczenie dyplomu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Śląskiego Prof. Wincentemu Okoniowi

Podziw i uznanie

Inicjatorem przedsięwzięcia była Rada Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego, który w tym roku obchodzi jubileusz 30-lecia.

5 grudnia 2006 roku w Warszawie w sali im. Józefa Brudzińskiego w Pałacu Kazimierzowskim - siedzibie rektoratu Uniwersytetu Warszawskiego - odbyła się ceremonia wręczenia dyplomu doktora honoris causa Uniwersytetu Śląskiego panu profesorowi Wincentemu Okoniowi, członkowi rzeczywistemu Polskiej Akademii Nauk, nestorowi polskich humanistów, znakomitemu pedagogowi, pedeutologowi, twórcy teorii procesu nauczania-uczenia się, teorii kształcenia wielostronnego i teorii szkoły, kreatorowi największej i najbardziej twórczej pedagogicznej szkoły naukowej, integrowanemu akademickich środowisk pedagogicznych w Polsce.

W ceremonii udział wzięli przedstawiciele władz rektorskich (JM Rektora Uniwersytetu Warszawskiego reprezentował prof. dr hab. Wojciech Tygielski, Prorektor ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą) oraz reprezentanci wszystkich wydziałów pedagogicznych polskich uniwersytetów i akademii pedagogicznych oraz kilku uniwersytetów ze Słowacji, Czech i Niemiec. Byli przedstawiciele Prezydium Polskiej Akademii Nauk, Wydziału Nauk Humanistycznych PAN, niemal w całości obecny był Komitet Nauk Pedagogicznych PAN (którym w przeszłości kierował Profesor W. Okoń) wraz ze swym przewodniczącym prof. zw. dr hab. Tadeuszem Lewowickim, h.c. - recenzentem dorobku Profesora, byli członkowie sekcji nauk humanistycznych Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułu, przedstawiciele Komitetu Nauk Psychologicznych PAN i Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, członkowie Rady Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego wraz ze swym dziekanem prof. dr hab.

Mirosławem S. Szymańskim (w przeszłości Profesor W. Okoń był także dziekanem tej Rady Wydziału). Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, założone w 1981 r. przez prof. Okonia, reprezentował prof. zw. dr hab. Zbigniew Kwieciński, h.c., recenzent jego dorobku naukowego. Resort Ministerstwa Edukacji Narodowej był reprezentowany przez kilka osób, w tym przez prof. zw. dr hab. Stefana M. Kwiatkowskiego, dyrektora Instytutu Badań Edukacyjnych MEN, którym w przeszłości również kierował profesor Okoń.

Profesor W. Okoń nadal pisze naukowe teksty m.in. do „Chowanny”, będącej jednym z najstarszych czasopism pedagogicznych w Polsce (najnowszy tekst profesora zostanie opublikowany w jubileuszowym tomie „Chowanny”, który ukaże się w 2007 r.) oraz do „The New Educational Review”, którego jest honorowym redaktorem. Oba czasopisma są wydawane na Wydziale Pedagogiki i Psychologii UŚ a ich redakcja stara się o wpisanie ich odpowiednio na listę „B” i „A” Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki. Natomiast z racji

Foto: Jan Balona

Recenzentem z ramienia Rady Wydziału Pedagogiki i Psychologii UŚ był prof. zw. dr hab. Wojciech Kojs, który przedstawił m.in. ważne wątki śląskozagłębiowskie w życiu oraz w twórczości naukowej profesora Okonia. Laudatorem w procedurze nadania profesorski tytułu doktora honorowego był prof. zw. dr hab. Andrzej Radziewicz-Winicki, którego laudacja, jak napisał w swym „Słowie leciwego doktoranta” profesor Okoń, była „chwytającą za serce”. Tę opinię doktoranta potwierdzili uczestnicy ceremonii, wysłuchując laudacji charakteryzującej życie, twórczość naukową profesora oraz jego niepodważalny wpływ na proces kształcenia kilku pokoleń pedagogów w wielu krajach europejskich, a także w Japonii.

swego międzynarodowego charakteru oraz unikalnej problematyki „The New Educational Review” jest w trakcie procedury, mającej na celu wprowadzenie go na tzw. listę filadelfijską.

Szacunek, jakim cieszy się nadal profesor Wincenty Okoń, będący niepodważalnym autorytetem nie tylko w naukach pedagogicznych, ale w całej dziedzinie nauk humanistycznych, były szczególnie widoczne już po wręczeniu mu dyplomu przez JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Janusza Janeczka, w trakcie składania gratulacji przez reprezentantów różnych ośrodków akademickich z kraju i z zagranicy oraz instytucji i urzędów centralnych.

STANISŁAW JUSZCZYK

Nowi profesorowie na Wydziale Filologicznym

Krzysztof Krasuski

24 października 2006 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wręczył w Pałacu Prezydenckim nominacje profesorskie 60 nauczycielom akademickim oraz pracownikom nauki i sztuki. Tytuł profesora w dziedzinie nauk humanistycznych otrzymał prof. dr hab. Krzysztof Krasuski z Wydziału Filologicznego UŚ.

Krzysztof Krasuski ukończył studia polonistyczne na Uniwersytecie Wrocławskim w roku 1968, tam też pracował jako asystent w latach 1968-1969. Następnie był bibliotekarzem w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich. Od 1972 roku związany jest z Uniwersytetem Śląskim, tutaj obronił doktorat (1978), przeprowadził przewód habilitacyjny (1990) i pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego (od 1994). W latach 1974-1976 był lektorem języka polskiego na Uniwersytecie Komenskigo w Bratysławie, a w 2001 roku stypendystą Uniwersytetu w Lublanie. Wykłady i odczyty przedstawiał na uniwersytetach

w Bratysławie, Bańskiej Bystrzycy i w Wiedniu. W 1996 założył w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej UŚ Zakład Krytyki Literackiej, którym do dzisiaj kieruje. Wypromował kilkudziesięciu magistrów filologii polskiej na studiach dziennych i zaocznych, 5 doktorów nauk humanistycznych, był recenzentem przewodów doktorskich. Za działalność naukową i dydaktyczną wielokrotnie nagradzany nagrodami ministerialnymi i rektorskimi. Jest członkiem katowickiego oddziału Komisji Historycznoliterackiej PAN oraz Towarzystwa Literackiego im. Teodora Parnickiego.

Prof. dr hab. Krzysztof Krasuski publikuje na łamach najważniejszych pism naukowych, literackich i społeczno-kulturalnych, m.in. w „Pamiętniku Literackim”, „Ruchu Literackim”, „Tekstach”, „Miesięczniku Literackim”, „Nurcie”, „Odrze”, „Śląsku”. Jest autorem wielu publikacji w tym m.in.: *Normy i formy. Konstancy Troczyński – teoretyk i krytyk literatury. Społeczne ramy*

literatury. Wątki socjologizujące w polskiej krytyce literackiej [1900-1950], Główne tendencje współczesnej polonistyki literackiej [1945-1990], Dylematy współczesności literackiej. Studia i szkice o literaturze polskiej drugiej połowy XX wieku. Ponadto jest redaktorem prac zbiorowych: *Cezury i przetomy. Studia o literaturze polskiej XX wieku, Leksykon dzieł polskiej literatury współczesnej, Krainy utracone i pozyskane.*

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 14 listopada 2006 roku, nadał panu prof. dr. hab. Piotrowi Wilczkowi tytuł naukowy profesora nauk humanistycznych. Uroczystość wręczenia nominacji profesorskiej odbyła się w Pałacu Prezydenckim 30 listopada 2006 roku.

Prof. dr hab. Piotr Wilczek jest od 2002 roku dziekanem Wydziału Filologicznego UŚ. Pracuje w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej, wykłada również w Instytucie Języków Romańskich i Translatoryki. W latach 1998-2001 był profesorem wizytującym w Stanach Zjednoczonych (Rice University, University of Chicago, University of Illinois at Chicago), wygłaszał tam też wykłady gościnne (Harvard University, University of Texas at Austin). Był stypendystą Fundacji Kościuszkowskiej, Brytyjskiej Akademii Nauk oraz uniwersytetów w Oxfordzie, Norwicz i Londynie.

Do najważniejszych publikacji książkowych prof. Wilczka należą: *Dyskurs - przekład - interpretacja: literatura staropolska i jej trwanie we współczesnej kulturze* (Katowice 2001); *Treny: The La-*

Piotr Wilczek

ments of Kochanowski (Oxford 2002 - edycja z komentarzem); *(Mis)translation and (Mis)interpretation: Polish Literature in the Context of Cross-Cultural Communication* (Frankfurt am Main 2005). Ponadto opublikował kilka innych książek i kilkadziesiąt artykułów w kraju i za granicą, również w czasopiśmie z listy filadelfijskiej.

Prof. dr hab. Piotr Wilczek jest członkiem Komitetu Redakcyjnego „The Sarmatian Review”, wydawanego w USA czasopisma naukowego poświęconego Europie Wschodniej. Jest przewodniczącym Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego w Katowicach, przewodniczącym Rady Programowej Gliwickiego Teatru Muzycznego, był też członkiem Komitetu Organizacyjnego Obchodów Pięćsetnej Rocznicy Urodzin Mikołaja Reja przy Wydziale Nauk Społecznych PAN. Należy do Polskiego Towarzystwa Filologicznego, American Association of Teachers of Slavic and Eastern European Languages i innych towarzystw naukowych. W latach 1995-96 był wicedyrektorem Górnośląskiego Festiwalu Kameralistyki. W roku 2005 decyzją Ministra Edukacji Narodowej został odznaczony Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a w roku 2006 Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego nadał mu odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Foto: Małgorzata Krasuska-Korzeniec

i Chemii kontynuuje swoją drogę naukową na studiach doktoranckich Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska (gdzie uzyskała tytuł magistra) uważa, że studenci kierunków ścisłych i przyrodniczych mają zdecydowanie więcej szans na znalezienie wymarzonej pracy. Panią Dominikę po ukończeniu studiów doktoranckich interesuje kariera naukowa w Polsce lub za granicą.

Nieco gorzej wygląda sytuacja absolwentów studiów humanistycznych. Wojewoda śląski, dr Tomasz Pietrzykowski, który ukończył Wydział Prawa i Admini-

Wszyscy jesteśmy ulepieni z tej samej gliny.

Niektórzy jednak zostali lepiej wypaleni.

Najlepsi absolwenci UŚ roku 2005/2006

Prof. Krystian Roleder w imieniu Stowarzyszenia Przyjaciół UŚ powiedział, że impreza ta jest świętem wiedzy, umiejętności, rozsądku, dobrego uporu, zwycięstwa nad wyrzeczeniem, świętem wymagania od siebie i świętem tych wszystkich osób – z Uczelni, rodziny, bliskich, krewnych i znajomych – dzięki którym otrzymany tytuł magistra otworzył drogę do samodzielnego, ale i odpowiedzialnego życia i myślenia.

Uroczystość w auli Wydziału Nauk Społecznych UŚ zgromadziła tłumy. Przybyli absolwenci z rodzinami, przedstawiciele władz Uczelni, poszczególnych wydziałów i jednostek dydaktycznych. Orszakowi przewodniczył JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab.

Janusz Janeczek. Przybyli przedstawiciele władz miast uniwersyteckich i regionu, wymiaru sprawiedliwości, związani z Uniwersytetem przedsiębiorcy, a także jego liczni przyjaciele.

Dominika Idziak, która po ukończeniu Wydziału Matematyki, Fizyki

stracji UŚ, zapewnił nas, że to się zmieni. - Jest prawdą, że na rynku pracy najbardziej poszukuje się osób z wykształceniem technicznym, ale rynek ten rozwija się w coraz szybszym tempie. Nie ma zatem mowy, by humaniści zostali gdzieś na marginesie – stwierdził wojewoda.

Lista wyróżnionych

Wydział Artystyczny: Dorota Sewiło Alicja, Szulakowska-Bitek, Agnieszka Zajęc. **Wydział Biologii i Ochrony Środowiska:** Jacek Bernacki, Marta Kandziara, Anna Podleska, Michał Romańczyk, Magdalena Sokółowska, Paweł Wąsowicz. **Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji:** Katarzyna Jas, Magdalena Książek, Agnieszka Rozner, Małgorzata Stroka. **Wydział Filologiczny:** Anna Badura, Magdalena Bejm, Agnieszka Bugajska, Maja Chojnacka, Agnieszka Cyganik, Danuta Daszczyk, Agnieszka Gwiazdowska, Patrycja Hładoń, Joanna Jasińska, Anna Jędralska, Izabela Jurkowska, Krzysztof Kłosowicz, Karolina Lebek, Iga Majdańska, Anna Marcol, Michał Puzkarski, Anna Stefanik, Wanda Swoboda, Iwona Szatkowska, Magdalena Wilsz. **Wydział Informatyki i Nauki o Materiałach:** Marek Czyż, Monika Dukat, Łukasz Madej, Katarzyna Słupska. **Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii:** Anna Gorczyca, Dominika Idziak, Karolina Koziel, Agnieszka Wąpianik. **Wydział Nauk Społecznych:** Karolina Czerwińska, Anna Kokolus, Mariola Lenart, Urszula Marcinkowska, Magdalena Mike, Agata Piszczek, Magdalena Ślawska, Wojciech Śliwiński, Agnieszka Winiarska. **Wydział Nauk o Ziemi:** Paulina Chmielewska, Agnieszka Cholewa-Jopek, Agnieszka Drożdżok, Agata Koptyńska, Andrzej Soczówka, Jarosław Szulik, Agata Służalek, Małgorzata Wistuba. **Wydział Pedagogiki i Psychologii:** Anna Augustyn, Agnieszka Bałwas, Dariusz Hetmański, Marta Niemiec, Katarzyna Nowak, Kinga Wawrońska. **Wydział Prawa i Administracji:** Kinga Gawron, Magdalena Jochymczyk, Karol Jokiel, Maciej Koszowski, Olga Kowalska, Grzegorz Matusik, Anna Polewczak. **Wydział Teologiczny:** Sara Bezner, Anna Gaidzik, Andrzej Kumor. **Międzywydziałowe Indywidualne Studia Humanistyczne:** Justyna Kijonka, Marta Ples, Małgorzata Zdechlik. **Szkoła Zarządzania:** Lossa Marta.

Szanghaj jest czarodziejem - James Ballard

Idę drogą prowadzącą przez zadziwiające miejsca

Czasem, kiedy patrzę wstecz wydaje mi się, że jestem posiadaczką jakiegoś cudownego zaklęcia, które otwiera mi kolejne drzwi prowadzące na powrót do tego niezwykłego chińskiego portu.

Karolina Pawlik 11 lat temu wyjechała z rodziną na trzy i pół roku do Szanghaju. Wiele podróżowała z rodzicami, którzy potrafili zainteresować ją kulturą Azji. Nie od razu jednak zamierzała związać swoją przyszłość z pracą badawczą ogniskującą się wokół zagadnień chińskich. Jako dwukrotna laureatka Olimpiady Języka Rosyjskiego myślała początkowo o studiach na rusycystyce. Ostatecznie, podjęła studia na Międzywydziałowych Indywidualnych Studiach Humanistycznych UŚ, na które przyjęta została z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego. Zdecydowała się na studia kulturoznawcze, uzupełniając je wybranymi przedmiotami na politologii, socjologii, psychologii, filologii rosyjskiej i polskiej. Postanowiła również zdawać do Akademii „Artes Liberales” i dziś przyznaje, że była to jedna z najważniejszych decyzji w jej życiu.

- W ankiecie, którą miałam złożyć w pierwszym etapie rekrutacji należało wpisać dziedzinę, którą chciałoby się zajmować – wspomina Karolina. - Wtedy po raz pierwszy coś we mnie drgnęło i postanowiłam wpisać studia dalekowschodnie. Zresztą większość moich de-

cyzji prowadzących w stronę Chin podejmowałam intuicyjnie. Niektórzy pytają, czy mnie to nie przeraża. Otóż nie. Myślę, że to fascynujące, jak przypadkowe zdarzenia i spontaniczne wybory układają się w moją chińską ścieżkę.

W ramach Akademii „Artes Liberales” Karolina podjęła studia na kulturoznawstwie dalekowschodnim na Uniwersytecie Jagiellońskim. Raz w tygodniu dojeżdżała na zajęcia i w ciągu czterech semestrów zrealizowała większość przedmiotów z historii, sztuki, kultury Chin i Japonii. Obecnie współpracuje z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika. Jest na IV roku i pod kierunkiem prof. dr hab. Ewy Kosowskiej (Uniwersytet Śląski) oraz prof. dr. hab. Jerzego Malinowskiego (UMK) zaczyna przygotowywać pracę magisterką, w której zajmie się zagadnieniem nieprzebadanym na gruncie polskim - analizą wizerunków kobiecych w szanghajskiej popkulturze lat trzydziestych. Karolina studiuje obecnie w ramach programu MOST na Uniwersytecie Warszawskim, gdzie podjęła między innymi naukę języka chińskiego. Złożyła ponadto podanie o wyjazd na stypendium do Szanghaju w przyszłym roku akademickim.

Karolina prowadzi aktywną działalność naukową, za którą dwukrotnie otrzymała stypendium Ministra Edukacji Narodowej (2005/2006 i 2006/2007). Współuczestniczyła w pracach badawczych Koła WolnoMISHlicieli i Koła Filozofii Kultury, działających przy UŚ. Wzięła udział w wielu warsztatach organizowanych w Polsce i zagranicą. Regularnie występuje na studenckich konferencjach organizowanych w różnych ośrodkach akademickich i prezentuje niebanalne referaty dotyczące kultury chińskiej. Wśród jej licznych publikacji odnaleźć można nie tylko opowieści o przeszłości Szanghaju. Zajmuje ją także historia kobiety chińskiej i, istotna w tym kontekście, tradycja bandażowania stóp. Pod opieką prof. UŚ dr. hab. Dariusza Rotta podjęła się przypomnienia postaci zapomnianego śląskiego sinologa Jana Wyplera.

Karolina Pawlik jest autorką docenionych w kilku konkursach wierszy i krótkich tekstów prozatorskich. Wyczuwalne są w nich inspiracje formami i symboliką Dalekiego Wschodu. Dzieliła się nimi ze słuchaczami podczas paru spotkań poetyckich. W planach ma kilka kolejnych, nie tylko poetyckich projektów artystycznych.

MAREK PIESTRZYŃSKI

M zaszczyt kierować Działem Spraw Studenckich. Ponadto osobiście zajmuje się sprawami dyscyplinarnymi studentów, a ostatnio również pomocą materialną dla doktorantów. Ze skromności nie przypuszcza, by coś więcej o nim samym mogło zainteresować czytelników odnowionej „Gazety...”.

DOROTA PYTKA

Od 20 lat pracuje w Uniwersytecie Śląskim. Obecnie pełni funkcję zastępcy kierownika Działu Spraw Studenckich. Jest osobą o łagodnym usposobieniu, romantycznej duszy i zacięciu artystycznym. W wolnych chwilach maluje obrazy. Ubóstwia zwierzęta, ma suczkę Niusię i kotkę Gandzię. Na urlopie nurkuje, podziwiając podwodny świat. Kocha ciepło, plażę i leniuchowanie na łonie natury. Kiedy będzie miała więcej czasu, pojedzie w podróż dokoła świata.

MARIA GAŁUSZKA

Kocha muzykę norweskiego saksofonisty Jana Garbarka, bywa też w filharmonii. Dobrze czuje się wśród nieskażonej natury, chętnie w Norwegii. Najczęściej jednak jeździ na rowerze po łąkach i polach Beskidu Makowskiego. Zimą rower zamienia na narty i razem z córką Marzeną szusują z Kasprowego. Idealistka, ubóstwia swoją kotkę Lulcię.

JOANNA TRELA

Pracuje w Uniwersytecie Śląskim od 1998 roku, obecnie na stanowisku starszego specjalisty administracyjnego. W zakresie jej obowiązków znajdują się m.in. ochrona zdrowia studentów i doktorantów oraz ubezpieczenia. Prywatnie pa-

Od lewej stoją: Joanna Trela, Marek Piestrzyński, Maria Gałuszka, Dorota Pytką; od lewej siedzą: Monika Wąsik, Anna Wandzel

sjonuje ją malarstwo, sztuka i historia. Wolny czas spędza jeżdżąc konno i wędrując po górach. Chętnie relaksuje się przy dobrej książce i dobrym filmie.

ANNA WANDZEL

Konsultantka ds. osób niepełnosprawnych, psycholog. Od pięciu lat zajmuje się przystosowaniem Uczelni do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dba o udogodnienia organizacyjne, budowanie podjazdów, zakup nowych technologii ułatwiających studiowanie tej grupie osób, służy doradztwem w problemach. Miłośniczka gór i podróży. Interesuje się kolejkami wysokogórkami.

MONIKA WĄSIK

Pracuje w Uniwersytecie Śląskim od 1999 r. Do jej zadań należą sprawy związane ze stolówkami, bufetami oraz finansowaniem

przedsięwzięć samorządu i organizacji studenckich. Poza pracą interesuje się wieloma

rzeczami, m.in.: wspinaczką, sztuką oraz historią i kulturą Szkocji.

**ENGLISH LANGUAGE CENTRE
UNIWERSYTET ŚLĄSKI
Centrum Egzaminacyjne British Council**

**KATOWICE, UL. BANKOWA 14
TEL: 359-22-11
e-mail: elc@us.edu.pl
<http://www.ucet.pl>**

ZAPRASZAMY

- na kursy języka angielskiego:**
- wszystkie poziomy zaawansowania
 - przygotowanie do egzaminów Cambridge
 - intensywne kursy w soboty/niedziele
 - zaawansowana grupa konwersacyjna
- nowość: przygotowanie do MATURY
- TOLES Advanced
 - Medical English
 - BEC Vantage

**Zapisy i informacja pod nr tel.: 359-22-11
Doktoranci studiów dziennych i pracownicy UŚ
- 50% zniżki!**

Praktyczne teorie konsumpcji i projekt przynależności.
Porównawcze badania w Europie Wschodniej i Zachodniej

Wyrachowane pokusy

Kuszenie ludzi poprzez rzeczy czy idee oraz uleganie tym pokusom to ważny problem, zaś nowy ustrój w naszym kraju zmodyfikował ludzkie dążenia, ambicje, obawy i lęki.

W lutym 2005 roku grupa naukowców z pięciu europejskich krajów, wśród których znaleźli się przedstawiciele rozmaitych dziedzin: lingwistyki, nauk społecznych, antropologii, zaintrygowana podniosłym społecznie problemem zainicjowała międzynarodowy projekt, który w ciągu trzech lat da odpowiedzi na nurtujące ich pytania. - Najogólniej rzecz ujmując interesują nas ludzkie pokusy. Kluczowe zagadnienie dotyczy tego, jak przynależymy do grup społecznych poprzez konsumpcję? Jak nabywanie i posiadanie określonych przedmiotów, ale i idei, dostępu do wolnego czasu, turystyki implikuje naszą identyfikację z innymi? – tłumaczy sedno badań dr Katarzyna Ponikowska, adiunkt w Zakładzie Socjologii Polityki Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego, członkini grupy badawczej.

Charakter międzynarodowy projektu, którego nazwa w tłumaczeniu brzmi „Praktyczne teorie konsumpcji i projekt przynależności. Porównawcze badania w Europie Wschodniej i Zachodniej”, umożliwia porównanie pewnych wzorów konsumpcji, charakterystycznych dla poszczególnych krajów. Tym samym w grupie badaczy znaleźli się specjaliści z Wielkiej Brytanii oraz krajów Europy Wschodniej: Czech, Polski, Słowacji i Węgier. Nie jest przypadkiem, iż właśnie te kraje, należące do Grupy Wyszehradzkiej, biorą udział w projekcie. Kluczowe pytania

Foto: Agnieszka Sikora

badacze stawiają w kontekście historycznym i politycznym. Obalenie komunizmu otworzyło drogę do budowy nowych modeli konsumpcji w bloku tych państw. Nowy ustrój zmodyfikował ludzkie dążenia, ambicje, obawy i lęki. Nowa ekonomia pociągnęła za sobą silniejsze zróżnicowanie majątkowe społeczeństwa. Gwałtowny rozwój technologiczny wplótł kraje Europy Wschodniej w światową cyberprzestrzeń, co spowodowało upowszechnienie się nowych wzorców konsumpcji. Psychologowie stawiają pytania o „lep-

- Na początku tegoż procesu badawczego próbowaliśmy zidentyfikować, czym jest „normalność” bowiem jest to jedno z kluczowych pojęć konsumpcjonizmu. Okazuje się, że wbrew pozorom bardzo trudno wygzekwować od badanych refleksję na ten temat. Jeśli zapytamy kogoś, co jest normalne, to większość ludzi odpowiada podobnie. Wyobrażenie normalności wiąże się tak naprawdę z przedmiotami – wizją domu, w którym znajdują się określone przedmioty. Do tego dochodzi jeszcze określony model rodziny, najlepiej 2+1, praca oraz jakiś wzorzec religii. W tak sformułowanym pytaniu o normalność nie zarysowują się różnice społecznej przynależności. A przecież one istnieją! Tym bardziej jest to dla nas inspirujące – wyjaśnia dr Ponikowska.

Badania są jeszcze we wstępnej fazie. Co rusz pojawiają się nowe pytania i problemy. Z niecierpliwością czekamy na pierwsze wyniki i analizy specjalistów zaangażowanych w niniejszy projekt. Jednak, szczególnie w okresie przedświątecznej gorączki, warto sobie zadać samemu pytanie - po co mi tyle rzeczy w marketowym koszyku? Albo – dlaczego właśnie takie?

sze” i „gorsze” wartości i przekonania. Co decyduje o sukcesie? Kolektywizm? Indywidualizm? Czy naszym punktem odniesienia jest konkretna grupa społeczna? Czym jest w ogóle normalność?

AGNIESZKA TURSKA-KAWA

Rektor UŚ prof. zw. dr hab. Janusz Janeczek został przewodniczącym Zespołu ds. Zabytków, powołanego podczas posiedzenia KRUP, które odbyło się w październiku br. we Wrocławiu. Zadaniem zespołu ma być przygotowanie planu rewitalizacji zabytków kultury będących w gestii szkół wyższych.

Foto: Agnieszka Sikora

Fasada budynku WliNoM, widok od strony ulicy Mariackiej

17 października 1894 roku w obecności przedstawiciela carskiej Rosji – Aleksandra Lwowicza Apuchtina – i licznie zgromadzonych mieszkańców Sosnowca została otwarta Szkoła Realna, załączek późniejszego Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Sosnowcu.

Ta pierwsza szkoła średnia w Zagłębiu Dąbrowskim została ufundowana przez przemysłowca Henryka Dietla. Początkowo nie posiadała własnego budynku i mieściła się przez pierwsze trzy lata w skromnym lokalu w jednym z domów Dietla. W roku 1895 władze oświatowe zreformowały szkoły realne, przystosowując je pod względem programowym do charakteru średnich szkół ogólnokształcących. Nowe założenia szkoły wymagały znacznie więcej pomieszczeń, pracowni i pomocy naukowych. W tym celu Henryk Dietel postanowił wybudować nowy gmach. Komitet Budowy Szkoły ogłosił w „Kurierze Warszawskim” konkurs architektoniczny, w którym nagrodzono dwa wyróżniające się projekty. Do realizacji wybrano projekt Antoniego Jabłońskiego

Zabytkowe budynki Uniwersytetu Śląskiego

Gmach na wzgórzu

go-Jasieńczyka – autora poczty głównej i budynku Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. Do budowy przystąpiono wiosną 1895 roku.

Nowy trzypiętrowy gmach szkoły został wybudowany na niewielkim wzgórzu, przy ulicy Żeromskiego 3 w Sosnowcu, w stylu włoskiego renesansu. Układ budynku, zajmującego powierzchnię 840 m², z przestronnymi salami i aulami, przystosowany był do celów edukacyjnych. Do najpiękniejszych (i najlepiej zachowanych) części gmachu należy aula główna na najwyższym piętrze, bogato zdobiona freskami, z dużymi frontowymi panoramicznymi oknami. Ponadto w znajdowało się tu 14 sal przeznaczonych na klasy, sala rysunkowa z gabinetem pomocy naukowych, audytorium fizyczne z urządzeniami, gabinet przyrodniczy oraz biblioteka

nauczycielska i uczniowska. Szkołę otaczał ogród założony jesienią 1897 roku, a do części zachodniej budynku szkolnego przylegał ubity plac ćwiczeń gimnastycznych. Szkoła była nowoczesnie urządzona pod względem oświetlenia, cyrkulacji powietrza, a parowy system ogrzewania obejmował pomieszczenia szkolne, jak również łazienki i natryski. Centralny zegar w gabinecie dyrektora regulował zegary elektryczne w całym budynku. Ponadto placówka ta, jak na owe czasy, należała do dobrze wyposażonych w pomoce naukowe.

21 listopada 1898 roku Henryk Dietel przekazał budynek szkolny na własność Ministerstwa Oświaty. Na uroczystość przybyli książęta A. K. Imeretyński i A. D. Oboleński, kurator warszawski W. N. Ligin i inne osobistości. Sosnowiecka Szkoła Realna miała nadal charakter prywatny z prawami rządowymi, a utrzymywana była przez Henryka Dietla.

1 lutego 1905 roku wybuchł w Sosnowcu strajk generalny proletariatu. Po zatrzymaniu fabryk robotnicy udali się do Sosnowieckiej Szkoły Realnej, aby – jak twierdzili – uwolnić uczniów. Szkoła została zamknięta na czas nieograniczony. Na początku marca 1905 roku dyrekcja szkoły rozesała zawiadomienia, że 17 marca zajęcia zostaną wznowione. Jednak działający na terenie szkoły komitet strajkowy rozpoczął agitację wśród rodziców uczniów, aby

Wybitni absolwenci

Swój wysoki poziom i renomę szkoła w dużej mierze zawdzięczała doskonałym nauczycielom. Wśród wybitnych fachowców i wychowawców wymienić można: dyrektora Tadeusza Nowakowskiego, czy wybitnego fizyka Waldemara Zillingera, który poza kierowaniem szkołą zajmował się też pracą naukową i badawczą (był autorem obowiązującego przez wiele lat w polskich szkołach zbioru zadań z fizyki). Innymi wybitnymi nauczycielami byli: nietuzinkowy biolog Witold Wyspiański, czy nauczyciel śpiewu, muzyk i kompozytor Władysław Powiadowski. U niego właśnie pierwsze lekcje śpiewu brał uczeń szkoły na Żeromskiego - światowej sławy śpiewak operowy Jan Kiepura. Wśród wielu znanych absolwentów szkoły są także: Mieczysław Wolfke - wybitny fizyk, odkrywca ciekłego helu, Leonard Danielewicz i Tadeusz Heftman - konstruktorzy maszyny deszyfrującej Enigma.

Zdjęcie archiwalne z ok. 1894 roku. Widok od strony nieistniejącego dziś parku

nie posyłałi dzieci do szkoły, póki nie będzie możliwe nauczanie w języku polskim. 31 października 1905 roku przybyło do szkoły zaledwie 87 uczniów, więc szkołę znów zamknięto. Niektórzy uczniowie już nigdy nie powrócili do szkolnej ławy, inni rozpoczęli uczęszczanie na uczniowskie komplety. Rok później właśnie uczniowie z kompletów przeszli do spolszczonej Szkoły Handlowej w Będzinie, a inni rozpoczęli naukę w nowo powstałym Gimnazjum w Sosnowcu zlokalizowanym nad Przemszą.

W lipcu 1915 roku władze niemieckie zajęły budynek szkolny na biura administracji niemieckiej, a także znajdowała się w nim zawodowa szkoła techniczna dla

Niemców i volksdeutschów oraz odbywały się kursy „luftschtzu”.

W 1916 roku została utworzona Wyższa Szkoła Realna, której nadano imię wielkiego patrioty i nauczyciela – Stanisława Staszica. Nazwę szkoły zmieniono w 1919 roku na Gimnazjum Państwowe im. Stanisława Staszica i była to pierwsza szkoła średnia przeznaczona dla młodzieży męskiej. Po wkroczeniu wojsk hitlerowskich do Sosnowca w 1939 roku podwoje szkoły znów zamknięto dla młodzieży polskiej na okres pięciu lat.

27 stycznia 1945 roku Sosnowiec został oswobodzony, a wznowienie nauki w Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym nastąpiło już następnego

dnia, a zatem była to szkoła, w której jako pierwszej na terenie Sosnowca rozpoczęto zajęcia po okresie okupacji.

Gmach szkoły, pomimo tych wszystkich burz dziejowych, pozostał w nienaruszonym stanie, natomiast doszczętnie zostały zniszczone przez Niemców pomoce naukowe do języka polskiego, historii i geografii. Gruntownemu remontowi poddano przepiękną aulę szkolną, której konserwacji na początku lat 60. XX wieku dokonali specjaliści Wydziału Architektury Politechniki w Krakowie pod kierunkiem prof. Wiktora Zina. Zmodernizowano pozostałe sale i wyposażenie szkoły. Urządzono nową szatnię, kuchnię, jadalnię oraz gabinety: dentystryczny i lekarski. Wyposażono kotłownię w nowoczesne kotły centralnego ogrzewania, a także urządzono i wybetonowano alejki wokół budynku. W latach 1965-66 w czynie społecznym młodzieży i rodziców oraz zakładów opiekuńczych wybudowano nowoczesny stadion sportowy.

Do 1970 roku szkoła mieściła się właśnie w tym gmachu – przy ulicy Żeromskiego 3. Latem 1970 roku nastąpiło przekazanie budynku szkolnego Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Sosnowcu dla potrzeb Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, gdzie swoją siedzibę otrzymał ówczesny Wydział Techniki. Wydział ten, już jako Wydział Informatyki i Nauki o Materiałach, do dziś mieści się w budynku dawnej Szkoły Realnej przy ul. Żeromskiego 3 w Sosnowcu.

KATARZYNA FORST

Zdjęcie archiwalne z ok. 1894 roku. Aula szkolna na ostatnim piętrze budynku

Sędziowanie to fajna zabawa i prawdziwa przygoda

Czasami trzeba pokazać czerwoną kartkę

Zazwyczaj Dariusza Kosińskiego można spotkać w Dziale Inwentaryzacji UŚ, gdzie pracuje jako starszy referent. Jednak w weekendy nie siedzi przed telewizorem. Wtedy najczęściej biega po boisku, jednak nie jako piłkarz, a sędzia.

Sortem interesowałem się zawsze – zwierza się Dariusz Kosiński. Zaczęło się od podglądania najlepszych, głównie w telewizji, a moimi idolami byli Grzegorz Lato i Dino Zoff. Potem sam zacząłem kopać piłkę. Grałem jako „trampkarz” w klubie Górnik Wojkowice i z klubem tym jestem związany do dzisiaj.

Później pan Dariusz był spikerem na stadionie oraz kierownikiem zespołu. Drugą sekcją, która działała w tym klubie i w zasadzie bardziej się z nią zawodniczo związał, była sekcja piłki ręcznej.

W sędziowaniu był dobry już w szkole, w której specjalnością były piłka ręczna i siatkówka. W jednych meczach pan Dariusz występował jako zawodnik, w innych jako sędzia. Wielu chłopców w tym wieku ma swoich idoli i marzy, aby zostać jednym z nich. Zazwyczaj chcą być napastnikami, rzadko kiedy bramkarzami. Niespotykane jest, że chłopak chce zostać sędzią, a jego wzorem jest np. Pierluigi Colina. Jednak Dariusz Kosiński podkreśla, że praca sędziowska fascynowała go od zawsze. Na początku, jako najmłodszy z zawodników, rzadko brał udział w grze. Siedział na ławce i obserwował. Zwracał uwagę nie tylko na samą grę, ale także na pracę sędziego.

Przejście na sędziowanie w piłce nożnej nastąpiło 11 lat temu. Pan Da-

riusz miał wówczas pracę siedzącą w biurze turystycznym, brakowało mu ruchu. Jego koledzy, którzy byli już w organizacji sędziowskiej, namawiali go na kurs.

- W końcu się zdecydowałem i nie żałuję tego, bo do dzisiaj ruszam się, jestem aktywny, a poza tym jest to fajna zabawa i prawdziwa przygoda – śmieje się pan Dariusz i dodaje, że sędziowanie to nie tylko 90 minut biegania po boisku. Czasami jest to wycieczka w ciekawe miejsca, spotyka się wtedy ze swoimi kolegami, poznaje wiele nowych osób.

W 1996 roku pan Dariusz ukończył kurs sędziowski i od tamtego czasu jest w podokręgu Bytom. Podczas kursu odbywały się zajęcia przede wszystkim z teorii, niektóre polegały np. na ocenie spornych sytuacji przedstawianych na specjalnych makietach. Oczywiście każdy kursant musiał także zaliczyć testy sprawnościowe, tzw. test Coopera. Na koniec odbywały się egzaminy, po których można było zacząć karierę sędziowską. Dużym przeżyciem dla każdego jest pierwszy mecz. Pan Dariusz zdradził, że niektórzy świeżo upieczeni sędziowie, potrafią z wrażenia zgubić gwizdek na murawie. Na początku rozpoczynający pracę na stadionie, prowadzony jest przez obserwatora, czyli kolegę o większym doświadcze-

niu, który po każdym meczu wskazuje błędy, analizuje poszczególne sytuacje, zwłaszcza te trudniejsze.

Na pewno największym zaszczytem dla każdego sędziego jest udział w meczu międzynarodowym, ekstraklasie, nie wspominając o mistrzostwach świata, jednak pan Dariusz podkreśla, że aby zostać sędzią międzynarodowym trzeba rozpocząć karierę znacznie wcześniej niż on.

Podczas zawodów sportowych czasami zdarzają się sytuacje sporne czy brutalne faule, ale również momenty śmieszne.

Z jednej strony trzeba być odpornym na niewybredne wyzwiska padające

zarówno z widzów, jak i od samych piłkarzy, a z drugiej trzeba odpowiednio reagować na sytuacje nietypowe. Takim przykładem może być zdarzenie, gdy podczas

meczu na boisko wyskoczył pies, któremu bardzo nie podobała się praca bramkarza i gonił go po murawie. Innego typu przeżyciem było sędziowanie w meczu pierwszej ligi kobiet. Pan Dariusz przyznaje, że czasami trudno było skupić uwagę na grze.

Na zakończenie warto dodać, że pan Dariusz Kosiński ma także inną pasję – masaż leczniczy i jako wolontariusz pracuje w Szpitalu Powiatowym w Czeladzi na oddziale rehabilitacji.

AGNIESZKA SIKORA

W pierwszych dniach grudnia objawiło się na Uniwersytecie Koło Naukowe Seksuologów. To znaczy KNS pewnie istnieje od dawna, ale na początku grudnia rozwinęło skrzydła (a może szprychy, jak to koło) i przeprowadziło kampanię ostrzegawczą przed AIDS. Mnie jednak głównie zainteresowało, że ktoś na uniwersytecie zajmuje się seksem. Dotychczas myślałem, że względem tego rodzaju ludzkiej działalności nasza społeczność podziela zdanie Immanuela Kanta, który miał kiedyś stwierdzić, iż rzecz sama w sobie przyjemna, ale ruchy niegodne filozofa. Jeśli ktoś miał na imię Immanuel, to musiał tak powiedzieć. A nad Rawą, Brynicą i Olzą o seksie raczej się nie mówiło, a w każdym razie niewiele i to po cichu. Co prawda Dział Socjalny, wydający paczki dla dzieci pracowników z okazji Mikolaja, mógłby postawić śmiałą hipotezę, że seks nie jest obcy naszym drogim uczonym, ale z drugiej strony, kto to wie, skąd się biorą dzieci uczonych? Może – jak sugerowali Słonimski i Tuwim w „Oparach absurdu” – z nadmanganianu potasu.

Dziś nie chodzi jednak o to, by mówić o seksie. Dzisiaj trzeba podjąć nowe wyzwanie – trzeba być sexy. W każdym razie w jednej z gazet (a właściwie w jednym z dzienników) rozpoczęła się parę tygodni temu debata na temat „Czy Polska jest sexy?”, więc może wypada zastanowić się, czy nasz Uniwersytet jest sexy? Takie będą ojczyzny, jak ich młodzieży chowanie, a gdzie się teraz wychowuje młodzież, jeśli nie na uniwersytecie? (W szkole się tego nie robi, bo młodzież w okresie burzy hormonalnej jest niebezpieczna, dopiero po maturze można zacząć ostrożnie ją oswajać). O Polsce różni teoretycy seksowności piszą – jakżeby inaczej – różnie. Jedni krzyczą, jakie sexy, z czym do ludzi, ten kraj ma urok potwora”. A inni, dla odmiany, że nie, że każda potwora znajdzie amatora i cytują opinie wielbicieli. A jeszcze inni, że skandal i granda, co za zбочeniec wymyślił pytanie o seksapil ojczyzny?

Czy w nas jest seks (co pali i niszczy)?

Ale może o uniwersytecie można w ten sposób? Co zrobić, żeby być bardziej pożądanym dla kandydatów na studia, profesorów atrakcyjnych kierunków lub ewentualnych inwestorów? Przykład z sąsiedztwa pokazuje, że uczelnia im starsza, tym sensowniejsza, ale na ewentualne efekty starzenia musielibyśmy czekać jakieś sześćset lat. Innym sposobem byłoby pojawienie się tu kilkorga noblistów, ale to raczej science fiction. Bywają też uczelnie położone w pięknych okolicznościach przyrody, ale to też raczej długo potrwa, zanim tu wyrosną daktylowe gaje, albo w Parku Kultury nastąpi jakaś orogeneza. Można wreszcie wydawać dyplomy bez specjalnych trudnień, ale powiedzmy sobie szczerze, to nie byłoby sexy, to byłoby świadczenie usług seksualnych za pieniądze.

Cóż więc robić, jak pytał Lenin? Na szczęście moje miejsce w tym numerze „GU” już się kończy, więc nie muszę udzielać odpowiedzi. Ale dodam, że jeśli nie można być sexy, to przecież można być jazy, trendy, cool, albo co tam wymyślą. A poza tym możemy po prostu być dobrzy.

STEFAN OŚLIZŁO

Recepta na tanie państwo

Niewierzcie złowieszczym demografom, którzy straszą nas wizją starzejącego się społeczeństwa. Społeczeństwa starszych walczących na śmietnikach o skórkę spleśniałego chleba i wygrzewających poskręcane członki na rurach ciepłowniczych. Skąd mają nadzieja na radosną przyszłość? Ano z analizy testu przedstawionego przez „Politykę” (23.09.06.), a przygotowanego przez dr. Davida J. Demko – geriatrę i gerontologa z University of Michigan. Z owego testu wynika jednoznacznie, że co jak co, ale zgrzybiała starość nam nie grozi, gdyż wszyscy i tak wymrzemy o wiele młodziej niż się spodziewamy.

Dr Demko przygotował swój system pytań i odpowiedzi na podobieństwo gry towarzyskiej „Monopoly”. Czyli: na początek dostajesz kapitał 75 lat (średnia długość życia w Polsce), a potem w zależności od odpowiedzi pomniejszasz lub zwiększasz tę pulę. Np. jesteś kobietą, doliczasz sobie 1 rok. Jesteś mężczyzną, masz minus dwa lata. Mieszkasz samotnie – minus 3. Nie? To masz zero. Itd., itd. Najgorzej mają narkomani żyjący w komunie. Za każdy taki występ po minus 6. Ale można pokombinować. Palisz paczkę papierosów dziennie – minus 4. Paląc, możesz jednak medytować a za to ostatnie jest plus 4. Tak czy owak, nie wykluczone, że przeżyjecie trochę więcej niż Mozart czy James Dean, ale – dla dobra rodziny – kupowanie domu w systemie ratalnym nie jest wskazane.

Ma ten test jednak i inną poważną wadę: nie uwzględnia stresów będących reakcją na nasze życie społeczne i polityczne, co zwłaszcza w Polsce jest nie bez znaczenia.. Dlatego pozwolę sobie – na użytek czytelników Gazety – przedstawić kilka propozycji modyfikujących tę zabawę.

- Dostałeś paczkę żywnościową z Albanii – minus 2. Wysłałeś także paczkę do Londynu – plus 1.

- Nie stać cię na wykupienie leków – minus 3. I tak pomyłkowo opakowania – plus 4.

- W IPN-ie znaleziono twoją teczkę – minus 4. Znaleziono również teczkę twojego szefa – plus 5.

- Maciej Giertych zażądał zwrotu Polsce Niderlandów – minus 2. Bruksela zażądała zwrotu Polsce Macieja Giertycha – plus 3.

- Według najnowszych badań historyków; marszałek Piłsudski nie wysiadł na przystanku Niepodległość – minus 2. Nie wysiadł też (podobnie jak wszyscy inni) na przystanku Włoszczowa Północna – plus 4.

- Na początku przyszłego roku nastąpi znaczna poprawa warunków życia bezdomnych i bezrobotnych – plus 2. Pierwszą decyzją rządu w tej kwestii jest zniesienie akcyzy na kosmetyki – minus 6

Odpowiednio manipulując pytaniami i punktacją, z łatwością osiągniemy w spreparowanym teście wiek – powiedzmy 85 lat. I czy w takim przypadku potrzebna jest jakaś reforma służby zdrowia? Dla tak długowiecznego społeczeństwa? Przy odpowiednim systemie testów szybko okaże się, że mamy wspaniałe szkolnictwo, górnictwo, sport, etc... Czyż to nie tanie państwo? Po pewnym czasie, może się jednak przydarzyć, że otrzymamy list z ankietą podpisaną przez ministra Ziobro z takim oto wyjaśnieniem: - Zakładam, że do tej pory swoim postępowaniem zasłużyłeś już sobie na 10 lat paki. Odpowiedz na pytania, a karę możesz zwiększyć lub zmniejszyć. Wiarygodność odpowiedzi będzie weryfikowana bezpośrednio przez prokuraturę rejonową, a odpowiedzi kłamliwe karane zgodnie z obowiązującym w IV RP Kodeksem Testowym.

JERZY PARZNIIEWSKI

Agnieszka Stryczek - absolwentka kulturoznawstwa (Wydział Filologiczny UŚ), obecnie pracownik Biblioteki Śląskiej w Katowicach. **Paweł Chudziński** - absolwent nauk politycznych (Wydział Nauk Społecznych UŚ), obecnie prowadzi własną działalność gospodarczą. Od dziewięciu lat wspólnie przemierzają kontynenty w poszukiwaniu nowych krajobrazów kulturowych. Odwiedzili m.in. kraje Bliskiego i Dalekiego Wschodu, Europę, Afrykę Południową i Północną. Podczas Festiwalu prezentowali zdjęcia z podróży do Indii i Nepalu (która obejmowała Indie Północne i Dolinę Kathmandu). W czasie wyprawy odwiedzili m.in.: Varanasi nad Gangesem, Agrę (Tadž Mahal), Armistar (Złota Świątynia), Bikaner - miasto leżące na pustyni Thor w stanie Radżastan, Desznok z przerażającą świątynią szczurów, Dehli, Ciangu Narajan w Dolinie Kathmandu i stary kompleks pałacowy Durbar Squer w Kathmandu.

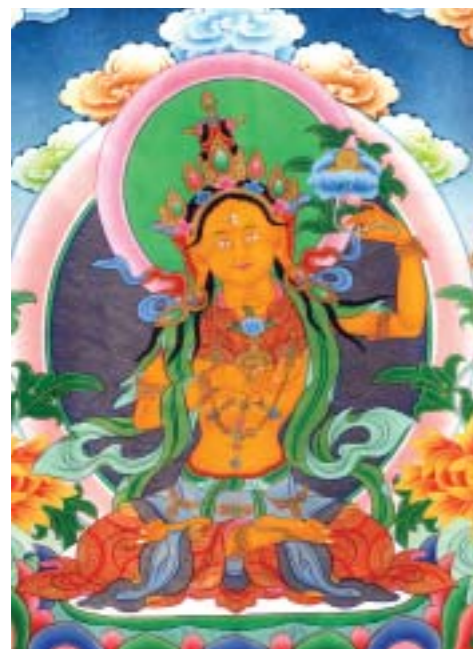

Foto: Agnieszka Stryczek, Paweł Chudziński

Foto: Marek Górny

Prezentacja **Marka Górny** zatytułowana „Symbolika malarstwa tybetańskiego” miała formę wykładu ilustrowanego slajdami przedstawiającymi tanki tybetańskie. Malarstwo tybetańskie jest przepełnione złożoną wielowymiarową symboliką. Może być odczytywane zarówno dośownie jak i przez pryzmat psychologii czy szamanizmu, jest także zapisem mistycznej drogi ku wnętrzu siebie samego. Autor uważa, że zarówno dla niego, jak i wielu innych podróżników wyprawa w wysokie Himalaje lub odległy niedostępny Tybet jest wyprawą ku sobie...

Joanna Morawiec – absolwentka Wydziału Prawa i Administracji UŚ, obecnie sędzia Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej i przewodnicząca Wydziału Grodzkiego. **Artur Morawiec** - absolwent Akademii Ekonomicznej w Katowicach oraz studiów podyplomowych MBA, obecnie pracownik Zakładów Odzieżowych „Bytom” (Kontroler Finansowy). Oboje od wielu lat wspólnie podróżują po całym świecie. Odwiedzili sześć z siedmiu kontynentów, opisy ich podróży znaleźć można w przewodnikach „Przez Świat”. Publikowali re-

portaże z podróży m.in. w „Rzeczpospolitej” i „Gazecie Wyborczej”. Należą także do organizatorów wielu festiwali podróżniczych. Podczas Festiwalu Podróżniczego „Kontynenty-Azja” prezentowali swoje zdjęcia i filmy z wyprawy do Bangladeszu, (tytuł pokazu „Wędrówki po Bangladeszu”). Odwiedzili wówczas rzadko eksplorowane przez podróżników północne regiony tego kraju. Tym, co najbardziej ich urzekło w Bangladeszu były: życzliwość i gościnność mieszkańców oraz ich bezinteresowna chęć niesienia pomocy.

Foto: Joanna i Artur Morawcowie

Przy nepalskiej herbacie i wodnej fajce

Festiwal Podróżniczy „Kontynenty-Azja”

Od kilku lat Śląskie Stowarzyszenie Podróżnicze „Garuda” oraz Studenckie Koło Podróżnicze „Denali” organizują Festiwal Slajdów Podróżniczych w Katowicach. W tym roku obie organizacje (ze względu na olbrzymią popularność marcowych festiwali) postanowiły zorganizować drugi.

W odróżnieniu od marcowego festiwalu - mającego przekrojowy charakter - nowy festiwal - który organizowany będzie co roku w listopadzie bądź grudniu - poświęcimy każdorazowo jednemu z kontynentów. Na pierwszy ogień poszła Azja.

Festiwal Podróżniczy „Kontynenty-Azja” odbywał się od 1 do 2 grudnia br. w auli im. A. Pawlikowskiego (Instytut Fizyki UŚ). Patronat honorowy nad Fe-

stiwałem objęli: JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. dr hab. Janusz Janeczek, dziekan Wydziału Nauk o Ziemi prof. dr hab. Jacek Jania oraz dyrektor Biblioteki Śląskiej prof. zw. dr hab. Jan Malicki.

Na tegoroczną imprezę składały się pokazy slajdów, wykłady a także wystawa zdjęć. Prelegentami i autorami poszczególnych pokazów byli ludzie kochający podróże i często wędrujący z plecakiem po świe-

cie. Festiwal zakończono radosną imprezą w Galerii „Czakram” przy klubie „Dekadencja” w Katowicach. Można było nie tylko posłuchać azjatyckiej - głównie indyjskiej - muzyki, ale także obejrzeć indyjskie teledyski, porozmawiać z podróżnikami (w tym prelegentami Festiwalu) oraz napić się nepalskiej herbaty czy zapalić fajkę wodną.

JOANNA I ARTUR MORAWCOWIE

Leszek Jonek – Absolwent Wydziału Radia i Telewizji UŚ, podróżnik. Podczas Festiwalu prezentował zdjęcia ze swojej wyprawy do Syrii. Za największe zalety tego kraju uważa przesympatycznych ludzi, niskie ceny i wspaniałe zabijki. Na trasie jego wędrówki znalazły się m.in. najstarsze, nieprzerwanie zamieszkałe miasto świata Damaszek oraz Palmyra - jeden z najważniejszych i największych na świecie kompleksów wykopalisk z bajkowymi ruinami prastarych budowli na środku pustyni, w przeszłości ważny ośrodek na Jedwabnym Szlaku łączącym Chinę z Europą. Twierdzi, że Syria to jedno z najbardziej niedocenianych państw na świecie, niesłusznie kojarzone wyłącznie z terroryzmem.

Foto: Leszek Jonek

Biały gryf na zielonym polu zawitał do Katowic dopiero w 1945 roku. Sportowym pionierem była dzisiejsza Akademia Ekonomiczna, gdzie w Auli Minor grupa młodych sportowców zainaugurowała działalność AZS-u w Katowicach.

Sebastian Czerniawski (student politologii UŚ), zajął indywidualnie 1. miejsce w stokach podczas Mistrzostw Polski Szkół Wyższych w Snowboardzie, które odbyły się 6 - 8 marca 2006 roku w Zakopanem

W AZS-ie byli najwięksi

60 lat na sportowo!

Zalążek AZS-u w naszej Uczelni powstał w 1963 roku, kiedy to na mapie sportu akademickiego Katowic pojawił się Klub Uczelniany AZS przy Filii Uniwersytetu Jagiellońskiego. W 1968 roku powołano z połączenia Filii Uniwersytetu Jagiellońskiego i Wyższej Szkoły Pedagogicznej dawną oczekiwaną uczelnię – Uniwersytet Śląski, a co za tym idzie, w tym samym roku powołano do życia Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Śląskiego.

Studenci-sportowcy naszej Uczelni od pierwszych lat uczestniczyli w akademickich mistrzostwach Śląska, plasując się zawsze w pierwszej trójce. Jednakże najciekawsze i najbardziej spektakularne osiągnięcia mieli alpinisci z Akademickiego Klubu Alpinistycznego przy Uniwersytecie Śląskim. Wieloletnim prezesem AKA był Kazimierz Malczyk, a wśród alpinistów znajdowały się takie sławy jak: Irena Kęska i Jerzy Kukuczka. Alpinisci z AKA jako pierwsi wytyczyli wiele dróg zimowych w Alpach. Klubowe obozy organizowane w latach 1973-1977 w górach lodowcowych (Masyw Mt. Blanc) wywołały szeroki komentarz w Europie, powodując większe zainteresowanie polskim alpinizmem. W 1977 roku członkowie klubu podczas wyprawy do Hindukuszu przetrarli nową drogę na Acher Czigh (7035 m n.p.m.), dokonali wejścia ścianowego na Kohe Tez (7015 m n.p.m.) i Kohe Shan (6910 m n.p.m.). Za całokształt działalności sportowo-szkoleniowej w 1977 roku klub odznaczony został pucharem przechodnim Federacji Aka-

demickich Klubów Alpinistycznych w Polsce.

Na przełomie lat 70. i 80. AZS wzbogacił swoje osiągnięcia sportowo – turystyczne o nowy rodzaj działalności – wyprawy rowerowe. Sekcja kolarska Uniwersytetu Śląskiego w 1978 roku zorganizowała wyprawę pod nazwą „Bałkański Duet”. Dwójka kolarzy - Bogusław Omeljańczuk i Andrzej Słodkowski - przejechała na tandemie trasę wiodącą przez Polskę, Czechosłowację, Węgry, Rumunię i Bułgarię. Zdopingowany sukcesem Andrzej Słodkowski w następnym roku wybrał się na jazdę w „80 dni dookoła Europy”. Pokonując trasę ponad 11 tysięcy km, przemierzył nasz kontynent od koła polarnego aż po południową Europę. Dalsze wyczyny sekcji kolarskiej to: trzyosobowa wyprawa „North Africa ‘80”, wyprawa „Trzech Przylądków” (North Cup, Rocca, Matapan), czy rajd Paryż – Dakar na przełomie 1982/83. Dla uczczenia 75. rocznicy powstania Akademickiego Związku Sportowego w Polsce siedmiu studentów Uniwersytetu Śląskiego, dokonało próby pobicia rekordu świata w jeździe 24 – godzinnej. Na jednym rowerze „azetesiacy” przejechali ponad 988 km po trasie zlokalizowanej wokół Stadionu Śląskiego.

Działalność turystyczna w większym stopniu została rozwinięta po 1983 roku, kiedy to Klub Uczelniany AZS Uniwersytetu Śląskiego na zasadzie wymiany turystycznej organizował wyjazdy min. do Jugosławii i Algierii. Co roku klub był organizatorem wielu zawodów sportowych, na które zapraszano ekipy z zaprzyjaźnionych zagranicznych szkół wyższych.

Informacje dotyczące sportu akademickiego docierały do zainteresowanych za pośrednictwem „Akademickiego Przeglądu Sportowego” – miesięcznika Zarządu Głównego AZS, ukazującego się od czerwca 1981 roku. Pismo to powstało w oparciu o Klub Dziennikarzy Sportowych przy AZS Uniwersytet Śląski. Od początku istnienia aż do 1986 roku redaktorem naczelnym był Adam Miszta. Z początkiem lat 90. wydawnictwo Akademickiego Przeglądu Sportowego zostało przeniesione do Warszawy, gdzie pismo wydawane jest do dzisiaj.

Najważniejszymi sekcjami sportowymi KU AZS Uniwersytetu Śląskiego w latach 70. i 80. były:

- hokej na trawie kobiet – sekcja działała od 1981 do 1993 roku, zawodniczki tej sekcji wywalczyły 6 tytułów mistrza Polski, 3 razy były wicemistrziami Polski i 2 razy zajęły 3 miejsce. Trenerami w tym okresie byli: Ryszard Twardowski i Jerzy Jezierski;

- piłka ręczna mężczyzn, której trenerem w latach 1979 – 1982 był obecny kierownik SWF i S UŚ - Piotr Nowak;

- koszykówka mężczyzn - od początku klubu do końca lat osiemdziesiątych, przechodząc wszystkie szczeble od B klasy do II ligi. Z sekcją koszykówki, najpierw jako zawodnik, a później, w latach 1981-1987 jako trener, związany był Witold Wróblewski, aktualnie pracownik SWF i S;

- koszykówka kobiet, drużyna zgłoszona do rozgrywek ligowych w 1980 roku, w 1986 roku uzyskuje awans do II ligi, gdzie z powodzeniem występowała przez trzy sezony, a następnie ze względów organizacyjnych została rozwiązana.

Klub bardzo dobrze działał i rozwijał się do końca lat 80. Początek lat 90. podobnie jak w wielu innych dziedzinach, to ogromne problemy organizacyjne i finansowe, które spowodowały praktycznie zaprzestanie wszelkiej działalności. W latach 1993 – 1998 funkcję Akademickiego Związku Sportowego w części przejęło SWF i S Uniwersytetu Śląskiego.

AZS Uniwersytetu Śląskiego odrzuciło się w 1998 roku. Po przerwie, prezesem został wybrany Wiesław Majcher, który po pół roku zrzekł się tej funkcji na rzecz Marka Cwiakały. W tym czasie zaczęły funkcjonować poszczególne sekcje rekreacyjne, jednakże próba działalności turystycznej skończyła się fiaskiem i na Nadzwyczajnym Walnym Zebraniu Klubu Uczelnianego AZS UŚ prezesem został wybrany Aleksander Fangor, który pełni tę funkcję do dzisiaj.

Ostatnie lata to dynamiczny rozwój klubu. Aktualnie w 35 sekcjach sportowych i rekreacyjnych ćwiczy przeszło 1500 członków, co powoduje, że AZS jest największą organizacją studencką w Uniwersytecie Śląskim.

Jednakowo ważne w naszej działalności jest rozwijanie sportu kwalifikowanego jak i stwarzanie możliwości do uprawiania szeroko pojętej rekreacji. Dlatego w naszej ofercie można spotkać praktycznie wszystkie sporty walki (8 rodzajów), różne formy tańca, jogę, fitness, aerobik i parę innych. Oprócz studentów coraz więcej pracowników Uczelni staje się uczestnikami naszych zajęć. Niestety, jest to cały czas liczba niesatysfakcjonująca. Chcielibyśmy, aby pracowników było więcej, a to - w naszym mniemaniu - sprzyjałoby konsolidacji środowiska akademickiego.

Sekcja stepu prowadzona przez Agnieszkę Jaroszewską

Foto: Archiwum AZS

Nie da się jednak ukryć, że celem nadrzędnym jest udział w Mistrzostwach Polski Szkół Wyższych i osiągnięcie w nich jak najlepszych wyników sportowych. W XXI edycji mistrzostw w latach 2000/2002 zajęliśmy 51 miej-

Drużyna III Ligi Siatkarskiej Kobiet prowadzona przez Krzysztofa Zabielnego

sce wśród 123 szkół wyższych. Natomiast w ostatniej XXIII edycji, zakończonej w 2006 roku zajęliśmy 17 miejsce na 219 sklasyfikowanych uczelni.

Do najlepszych wyników sportowych klubu w ostatnim czasie należy zaliczyć:

- Mistrzostwo Polski Sebastiana Czerniawskiego i drużyny w snowboardzie,
- Mistrzostwo Polski Anny Sztompki i Damiana Sobczyka we wspinaczce górskiej,

- Wicemistrzostwo Polski Ilony Cieślak w kolarstwie górskim,
- Mistrzostwo Polski Magdy Jaworskiej, Kornela Olszewskiego, Marka Talatyckiego i Marcina Pszczela w trójboju siłowym,

- III miejsce w Mistrzostwach Europy Juniorów w ju-jitsu,

- Mistrzostwo Polski Agnieszki Hełińskiej i Agaty Zjawińskiej w karate kyokushin,

- Akademickie Mistrzostwa Polski Niepełnosprawnych w pływaniu – mistrz Polski Michał Gizak, wice-mistrz Polski Adam Gniadek,

- a ze sportów drużynowych udział drużyny siatkówki kobiet z trenerem Krzysztofem Zabielnym w rozgrywkach III ligi oraz IV miejsce w Mistrzostwach Polski drużyny futsalu (piłki nożnej halowej) trenowanej przez Aleksandra Fangora.

Oprócz wymienionej działalności, duży nacisk kładziemy na aktywność turystyczną. Organizujemy wyjazdy i obozy rekreacyjne dla dzieci, studentów i dorosłych m.in. do Włoch, Czech, Słowacji.

Działalność nasza nie byłaby możliwa przy wielkiej pomocy oraz zrozumieniu naszych potrzeb przez władze rektorskie oraz SWF i S Uniwersytetu Śląskiego. Dzięki władzom uczelni z JM Rektorem prof. zw. dr. hab. Januszem Janeczkiem możemy działać tak wszechstronnie i ciągle się rozwijać.

ALEKSANDER FANGOR

29 listopada 2006 roku w auli Ośrodka Dydaktycznego UŚ w Rybniku odbył się panel dyskusyjny zatytułowany „Mowa śląska?”, podczas którego miała miejsce promocja książki dr hab. Jolanty Tambor *Mowa Górnolązaków oraz ich świadomość językowa i etniczna*.

Regularność mojego języka przenika moje życie.

L. Wittgenstein: Uwagi o kolorach

Śląska Toskania

nik Rektora ds. Ośrodka Dydaktycznego w Rybniku. Mecenasem spotkania była Fundacja EKOTERM SILESIA z Rybnika. Audytorium stanowili studenci Ośrodka, a także pracownicy naukowcy z Politechniki Śląskiej i Akademii Ekonomicznej im. K. Adamieckiego.

Tematyka panelu wpisuje się w podejmowane w ostatnim czasie dyskusje na temat statusu dialektu śląskiego i możliwości jego kodyfikacji. 6 stycznia 2005 roku uchwalono w Polsce ustawę o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, która zgodnie z Europejską Kartą

Kartę jest opisanie jego gramatyki i opracowanie słowników, co na razie nie jest możliwe ze względu na brak znormalizowanego jego zapisu. Trudność sprawia również to, że dialekt śląski składa się z kilku, różniących się między sobą, gwar. W celu skodyfikowania śląszczyzny należałoby obrać jedną z dwóch możliwości – utworzyć język na podstawie różnych gwar śląskich – może to jednak doprowadzić do powstania sztucznego języka, o czym dr hab. Jolanta Tambor pisze w swojej książce i na co zwrócili również uwagę uczestnicy dyskusji. Drugą

noślązaków oraz ich świadomość językowa i etniczna, choć była ona punktem wyjścia dyskusji o śląskiej mowie. W swojej pracy dr hab. Jolanta Tambor stwierdziła, że kodyfikacja śląskiego jest niemożliwa do zrealizowania. Jedyne w zakończeniu książki wskazała na potrzebę podjęcia „działań stabilizujących i utrwalających mowę Górnolązaków”. Autorka zwróciła uwagę, że do tej pory wypowiadała się przeciwko możliwości skodyfikowania śląskiego, ale obecnie, kiedy, po uchwaleniu ustawy o mniejszościach narodowych, pojawiła się możliwość pozyskania pieniędzy na promocję języka regionalnego, uważa, że warto podjąć działania zmierzające do jego kodyfikacji. Poza tym uznanie mowy śląskiej za język regionalny podniesie prestiż śląszczyzny.

Niewątpliwie panel pokazał potrzebę rozmawiania o mowie śląskiej na poziomie akademickim. Dyskutowali poruszyli wiele tematów dotyczących kultury Śląska, jego historii, świadomości etnicznej Ślązaków oraz ich języka. Zwracano uwagę na charakter pograniczny tego regionu i jego specyficzną historię. Prof. dr hab. Jacek Lyszczyna podsumował dyskusję stwierdzeniem, że mowę można rozpatrywać dwojako – jako środek komunikowania się i jako element kultury. Ta myśl może być punktem wyjścia do dalszych rozważań nad celowością kodyfikacji śląskiego – czy ma ona doprowadzić do stworzenia języka ogólnolązackiego, służącego do porozumiewania się, czy też zamierzeniem kodyfikatorów będzie chęć opisanie języka Ślązaków, jako pewnej wartości kulturowej tego regionu.

EWA WINIARSKA

Od lewej: dr Bogdan Kloch, ks. dr Rafał Śpiewak, prof. dr hab. Jacek Lyszczyna, dr hab. Jolanta Tambor, dr Zbigniew Kadłubek

W panelu wystąpili dr hab. Jolanta Tambor z Instytutu Języka Polskiego UŚ, prof. dr hab. Jacek Lyszczyna z Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej UŚ, dr Bogdan Kloch, dyrektor Muzeum w Rybniku, ks. dr Rafał Śpiewak. Spotkanie zorganizował Dariusz Laska wraz z Samorządem Studentek i Studentów Ośrodka Dydaktycznego w Rybniku i dr Zbigniew Kadłubek, pełnomocnik

Języków Regionalnych lub Mniejszościowych, wprowadza kaszubski jako język regionalny. Ostatnio nasiliły się dążenia do uznania śląskiego za język, podobnie jak stało się to w przypadku kaszubszczyzny, m.in. dlatego, że Europejska Karta ma na celu promowanie języków regionalnych lub mniejszościowych, a nie dialektów. Śląszczyzna tymczasem określana jest jako dialekt języka polskiego. Warunkiem wpisania śląskiego na

drogą jest wybranie jednej z gwar i opisanie jej jako reprezentatywnej dla dialektu śląskiego. Dr Zbigniew Kadłubek, który prowadził obrady, powołując się na prof. dr. hab. Andrzeja Wichera z Uniwersytetu Łódzkiego, określił teren Rybnika i okolic jako śląską Toskanię, której język może być w przyszłości przedstawicielem śląszczyzny.

Podczas rozmów w niewielkim stopniu odwoływano się do książki *Mowa Gór-*

Konferencje, dyskusje, spotkania

WARTOŚCI A REALIZACJA I ODBIÓR DZIEŁA MUZYCZNEGO

Wydarzeniem muzyczno-naukowym naszej Uczelni była, zorganizowana 25-26 października przez Katedrę Dyrygowania i Dydaktyki Muzycznej Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego w Cieszynie, międzynarodowa konferencja naukowa pt. „Wartości a realizacja i odbiór dzieła muzycznego”. Jej celem była wymiana doświadczeń dyrygentów i nauczycieli

Orkiestra Dęta Instytutu Muzyki

akademickich oraz dyskusja nad współczesnymi tendencjami i kierunkami zmian w zakresie kształcenia muzyczno-artystycznego. Tematyka konferencji koncentrowała się wokół następujących problemów badawczych: konteksty ukazywania wartości sztuki w świetle realizacji i odbioru dzieła muzycznego, nadawca i odbiorca muzyki, jako budowanie wzajemnych relacji wartościujących między uczącym się a nauczającym oraz treści dzieła muzycznego a kształcenie akademickie przyszłych dyrygentów zespołów instrumentalnych i chóralskich.

Wykład autobiograficzny wprowadzający w tematykę konferencji wygłosił: prof. Benedykt Konowalski z Akademii Muzycznej w Warszawie nt. „Instrumenty dęte w utworach kameralnych i symfonicznych”. Wystąpienie miało charakter teoretyczno-praktyczny. Wybrane kompozycje prof. B. Konowalskiego wykonała Studencka Orkiestra Dęta Uniwersytetu Śląskiego pod dyr. prof. UŚ Stanisława Śmietany, przy współudziale dr Aldony Śmietany. W programie znalazły się utwory: Krakowiak, Koncert na cztery flety, Brewerie, Rondo. Występ Studenckiej Orkiestry Dętej zakończył ognisty Mazur.

W koncercie wieczornym pierwszego dnia konferencji zaprezentowały się zespoły kameralne. Zespół chóralski studentów III i IV roku Edukacji Artystycznej pod dyr. ad. Leszeka Pollaka wystąpił z wybranymi utworami kompozytorów różnych epok, natomiast dr Aldona Śmietana (flet) i ad. Anna Miech (fortepian) perfekcyjnie wykonały Suitę na flet i fortepian Ch.M.Widora. Kolejną atrakcją muzyczną dnia był występ międzynarodowego zespołu muzyki współczesnej pod dyrekcją Petra Kotika – „Ostravská Banda”. Podczas trasy koncertowej po Europie - „Music of Today” Concert Tour 2006, był to jedyny koncert w Polsce.

Wykład wprowadzający w część referatową obrad nt. „Rozumienie muzyki procesem wiodącym ku wartościom” wygłosiła prof. UŚ dr hab. Jadwiga Uchyla-Zroski. Wskazała, że proces rozumienia muzyki i docierania do jej wartości jest działaniem wieloetapowym i złożonym. W końcowej części referatu zaprezentowała wyniki badań sondażowych studentów Instytutu Muzyki i najczęściej preferowanych przez nich wartości.

Życie wewnętrzne, duchowe studenta, to świat jego myśli, wyobrażeń, pragnień, doznań i wartościowań. A także, kształtowanie otwartości na to, „co dobre i piękne”, jako wnętrza duchowego człowieka, jest procesem długofalowym i z artystycznego oraz pedagogicznego punktu widzenia bardzo odpowiedzialnym - stwierdzono we wnioskach końcowych.

JADWIGA UCHYLA-ZROSKI

ODKRYĆ KIERUNEK PRZEMIAN

Konferencja naukowa „Metamorphôsen synagogé. Przemiany i więzi w literaturze, sztuce i etyce” pomogła słuchaczom zatrzymać się na chwilę i ze spokojem spojrzeć na podlegający metamorfozom świat. Dwudniowe spotkanie (6-7 XI) przedstawiciele różnych dziedzin humanistycznych zorganizowała, w gmachu Wydziału Teologicznego, Katedra Literatury Porównawczej UŚ. Jego myśl przewodnią stanowiło przekonanie, iż w każdej dziedzinie życia wszystko ulega przemianom. Staje się inne, co nie oznacza, że musi się zmieniać na lepsze. - Metamorfozy zachodzą w całej rzeczywistości, jednak istnieje jeden punkt zborny tych przemian, w którym wszystko się gromadzi. Stąd też tajemniczo brzmiący komponent tytułu konferencji, pod którym rozumie się wspólny węzeł wszystkich metamorfoz – o idei konferencji mówi dr Zbigniew Kadłubek.

Ks. prof. dr. hab. Tomasz Węćławski i prof. zw. dr hab. Tadeusz Stawek

Wśród prelegentów znaleźli się teologowie, literaturoznawcy i filozofowie. Prezentowali oni wybrane elementy rzeczywistości, w których dostrzeli szczególne znaczenie dokonujących się przemian. Słuchacze mogli usłyszeć m.in. o zasadniczym wstrząsie, nawróceniach św. Augustyna, owadach jako źródle grozy, znaczeniu twarzy u Aleksandra Wata czy o logikach metamorfoz.

Dzięki wielości spojrzeń na zagadnienie przemiany, słuchacze, niezależnie od swoich zainteresowań, mogli odnaleźć w spotkaniu coś szczególnego dla siebie. W końcu metamorfozy nie stanowią zjawiska oderwanego od rzeczywistości. - Metamorfozy bardzo dobitnie i, można by powiedzieć, praktycznie odnoszą się do życia współczesnego człowieka. Rodzą się w związku z tym dwa rodzaje pytań. Pierwsze: do jakiego stopnia prowadzona przez nas egzystencja, z której jesteśmy zadowoleni gdyż jest ona uporządkowana i uładzona, wyczerpuje nasze możliwości. Po drugie: jaki jest potencjał zmiany kryjącej się w rzeczywistości. Ma to swoje ogromne konsekwencje od filozofii począwszy, poprzez religię, teologię, na polityce skończywszy - ocenił prof. dr hab. Tadeusz Sławek.

MAGDALENA BUSZEK

JUBILEUSZ BARAŃCZAKA

W poniedziałek 13 listopada 2006 roku na Wydziale Filologicznym w Katowicach odbyło się międzynarodowe sympozjum naukowe dedykowane doktorowi honoris causa Uniwersytetu Śląskiego, Stanisławowi Barańczakowi, z okazji sześćdziesiątej rocznicy urodzin. Stanisław Barańczak (ur. 13 listopada 1946 r.) otrzymał doktorat honorowy Uniwersytetu Śląskiego w 1995 roku. Ten wybitny poeta, tłumacz i literaturoznawca, działacz społeczny (współzałożyciel KOR), ukończył UAM w Poznaniu i tam też rozpoczął swoją karierę akademicką. Od 1981 roku wykładał na Uniwersytecie Harvarda w Stanach Zjednoczonych. Stanisław Barańczak był jednym z liderów tzw. Pokolenia 68. Opublikował wiele tomów poetyckich, a za ostatni z nich pt. Chirurgiczna precyzja (1998) otrzymał Nagrodę Literacką Nike. Autor znanych rozpraw z historii literatury polskiej, m.in. Uciekinier z Utopii. O poezji Zbigniewa Herberta (1984). Wykonał gigantyczną pracę translatorską, m.in. na język polski przełożył wiersze poetów angielskich i amerykańskich (m.in. John Donne, Andrew Marvell, Emily Dickinson, Thomas S. Eliot) oraz rosyjskich (Osip Mandelsztam, Josif Brodski), a przede wszystkim dramaty Williama Szekspira. Z polskiego na angielski przetłumaczył z kolei dzieła Kochanowskiego i poezje Szymborskiej.

Podczas uroczystego sympozjum na Wydziale Filologicznym referaty poświęcone dokonaniom Stanisława Barańczaka wygłosili m.in. literaturoznawcy zagraniczni (Arent Van Nieukerken z Universiteit van Amsterdema i Leonard Neuger ze Stockholms Universitet), liczni przedstawiciele polskich uniwersytetów (UAM z Poznania, Wrocławskiego, Łódzkiego, Szczecińskiego) oraz pracownicy Uniwersytetu Śląskiego (Joanna Dembińska-Pawelec, Danuta Opacka-Walasek, Krzysztof Kłosiński, Dariusz Pawelec, Piotr Wilczek).

OBLICZA FIZYKI – MIĘDZY FASCYNACJĄ A NIEPOKOJEM

17 listopada w Instytucie Fizyki odbyła się druga dyskusja panelowa z udziałem wybitnych naukowców i artystów pt. „Oblicza fizyki – między fascynacją a niepokojem. Rola fizyki w rozwoju naszej cywilizacji i kultury.” Celem dyskusji było wykazanie roli fizyki jako cywilizacyjnego i kulturowego fundamentu. Podczas spotkania zostały przedstawione rozmaite oblicza fizyki, która będąc najbardziej ogólną nauką o przyrodzie, pokazuje jak głęboko życie współczesnego człowieka

jest zanurzone w morzu pojęć fizyki i urządzeń technicznych wytworzonych w oparciu o jej idee. Punktem wyjścia dyskusji były tezy oraz rezolucja Graz Forum on Physics and Society. Jednym z jej motywów była kwestia energii w różnych jej wymiarach – energii potrzebnej ludzkości, zasilającej motory biologiczne w pojedynczym osobniku, i tej, która potrzebna jest twórcom w procesie twórczym.

WSPÓŁCZESNY JĘZYK POLSKI

Od 17 do 19 listopada w Wiśle odbywała się ogólnopolska konferencja „Współczesny Język Polski”. Konferencja zorganizowana została przez Studenckie Koło Naukowe Językoznawców i Polonistyczne Koło Młodych Dydaktyków, działające na Wydziale Filologicznym UŚ.

Rada Języka Polskiego postanowiła poświęcić mijający rok ojczystemu językowi. Wpisując się w te obchody, studenci zastanawiali się nad tym, jaka jest współczesna polszczyzna, co w niej się zmienia, jakim wpływom ulega, jak można ją opisywać.

IT ACADEMIC DAY

23 listopada w Międzywydziałowej Auli Wydziału Nauk o Ziemi odbyła się konferencja organizowana przy współpracy firmy Microsoft oraz studentów Koła Naukowego Informatyków działającego przy Wydziale Informatyki i Nauki o Materiałach UŚ. Spotkanie poświęcone było najnowszym technologiom oraz narzędziom informatycznym. Uczestniczyło w nim 200 osób.

Organizatorzy konferencji: opiekun KN Informatyków dr Urszula Boryczka oraz członkowie KN Robert i Paweł

Program przewidywał trzy wykłady: Eugeniusz Licznarowski zaprezentował programy akademickie Microsoft, m.in.: MSDNAA i ELMS, ITAcademy, ImagineCup 2007, Grupa.NET, Eugeniusz Licznarowski zapoznał słuchaczy z nowościami, jakie oferuje .NET Framework 3.0, m.in. Windows Communication Foundation (WCF), Windows Presentation Foundation (WPF), Windows Workflow Foundation (WF) a Magdalena Alicja Tkacz wygłosiła wykład na temat „Business Intelligence i Data Mining w SQL Server 2005”.

IT Academic Day jest odpowiedzią na rosnące zainteresowanie najnowszymi technologiami. Można było dowiedzieć się, co Microsoft ma w tym zakresie do zaoferowania. Organizacja IT Academic Day była wynikiem objęcia Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach programem Microsoft Student Partner w lipcu br. Student Partner to osoba, która jest organizatorem społeczności entuzjastów technologii.NET na wydziale uczelni wyższej. Jego zadaniem jest zorganizowanie pracy Grupy.NET - czyli koła naukowego (lub sekcji w ramach istniejącego koła), do którego należą studenci pragnący poszerzyć swoją wiedzę w zakresie nowoczesnych technologii skupionych wokół platformy.NET. Student Partner jest także reprezentantem studentów przed firmą Microsoft Polska.

AGATA KOŁODZIEJCZYK

POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA EUROPEJSKIEGO

22 listopada w Konsulacie Generalnym Republiki Czeskiej w Katowicach Stowarzyszenie Forum Młodych Dyplomatów przy współpracy Konsula Generalnego Republiki Czeskiej w Katowicach zorganizowało konferencję „Polityka bezpieczeństwa europejskiego”. Zainaugurował ją cykl spotkań „Bliżej Sąsiada”, który odbywał się w ramach projektu pod tą samą nazwą, a realizowany był przez śląskie przedstawicielstwo Stowarzyszenia Forum Młodych Dyplomatów. Projekt „Bliżej Sąsiada” ma na celu podejmowanie działań na rzecz rozwoju przyjaznych stosunków kulturowych, ekonomicznych i politycznych pomiędzy Polakami – w szczególności mieszkańcami Śląska – a ich południowymi sąsiadami. W czasie pierwszego spotkania poruszono kwestie bezpieczeństwa informacyjnego widzianego z perspektywy Republiki Czeskiej. Kolejne spotkania będą dotyczyły takich tematów, jak m.in. podział majątku dyplomatycznego Czesko-Słowackiej Republiki po jesieni narodów, współpraca regionalna Województwa Śląskiego i Kraju Morawsko-Śląskiego – z uwzględnieniem współpracy w ramach euroregionów i miast partnerskich, strategia promocyjna Republiki Czeskiej oraz protokół dyplomatyczny i jego praktyczne aspekty zastosowania.

PODRĘCZNIKACH DO KSZTAŁCENIA POLONISTYCZNEGO W ZREFORMOWANEJ SZKOLE

Katedra Dydaktyki Języka i Literatury Polskiej Wydziału Filologicznego UŚ oraz Komisja Dydaktyczna Rady Języka Polskiego zaprosiły do udziału w ogólnopolskiej interdyscyplinarnej konferencji naukowej „Podręczniki do kształcenia polonistycznego w zreformowanej szkole – koncepcje, funkcje, język”. Na konferencji, która odbyła się 29-30 listopada, dyskutowano nad podręcznikami do języka polskiego w szkole podstawowej i gimnazjum. Debata objęła takie zagadnienia jak: komunikatywność podręczników, opracowanie edytor-

skie, poprawność merytoryczną, dydaktyczną i językową, strukturę i funkcje dydaktyczne podręcznika.

„DOGMATYKA NA MOŚCIE”

Ostatni weekend października magistranci, doktoranci i słuchacze wykładu monograficznego ks. prof. zw. dr. hab. Jerzego Szymika (Wydział Teologiczny UŚ) spędzili na warsztatach metodycznych w Lublinie. Był to przede wszystkim czas nauki i wymiany wspólnych doświadczeń początkujących teologów. Seminarium magisterskie z teologii dogmatycznej prowadzone przez ks. prof. Szymika zostało otwarte w ubiegłym roku akademickim, ale katowicki studenci w dużej mierze czerpią z doświadczeń lubelskich.

Spotkanie w Dąbrowicy katowickich i lubelskich studentów i doktorantów ks. prof. Jerzego Szymika

Ksiądz Szymik przez prawie 20 lat związany był z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim, gdzie kierował Katedrą Chrystologii i wykształcił kilka pokoleń teologów. Jego uczniowie zaprosili studentów Wydziału Teologicznego UŚ do miejsca, w którym wszystko się zaczęło. Na miejsce spotkania wybrany został Dom Spotkań w Dąbrowicy. Tutaj po raz pierwszy, dziesięć lat temu, przyjechali jako magistranci ks. prof. Jerzego Szymika, który powiedział: - Najatrakcyjniejsi są dla mnie ludzie. Przychodzą do mnie. Podejmujemy wspólną drogę. Jest nią teologia. Oni mi są dani - wierzę w to głęboko - z wysoka. W nich przychodzi nowe, nieoczekiwane. Nie wolno mi przebierać w ludziach. Ideałem pracy i moim wielkim celem jest, żeby moi uczniowie radzili sobie beze mnie dodał ks. prof. Jerzy Szymik. Interesuje mnie, na ile poezja, teologia służy ludziom. Bóg powierza ludziom ludzi, chcę, żeby ci którzy się ze mną spotkali mając 20 lat, za kolejne 20 mogli powiedzieć: to mi w życiu pomogło.

Studenci zgodnie uważają, że między Lublinem a Katowicami zbudowany został most oparty na wiedzy, entuzjazmie i przyjaźni. W czasie tych trzech dni doświadczyli twórczego połączenia wiedzy i duchowości, rozumu i wiary, a tym co najmocniej zapadło w pamięci i sercu, oprócz niesamowitej atmosfery, jest owo doświadczenie teologii, która nie musi pozostawać jedynie akademicką dyscypliną, ale może kształtować wszystkie dziedziny życia tego, kto ją rzetelnie uprawia.

JOLA KUBIK

Nowy skład Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego

Zmiany w reprezentacji

22 listopada br. delegaci z samorządów wydziałowych wybrali nową Uczelnianą Radę Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Śląskiego.

Maciej Biskupski, student IV roku socjologii na Wydziale Nauk Społecznych UŚ został wybrany przewodniczącym. Jego kandydatura została poparta przez delegatów stosunkiem głosów: 20 na „tak”, 4 na „nie” i 3 osoby niezdecydowane. Wiceprzewodniczącą Rady oraz przewodniczącą nowo powołanej Komisji Socjalno-Ekonomicznej została Regina Watycha, studentka V roku kulturoznawstwa na Wydziale Filologicznym. Pozostali członkowie Zarządu to: Milena Nowak (III rok kulturoznawstwa) - przewodnicząca Komisji Dydaktycznej, Agata Konrat (IV rok biotechnologii) - przewodnicząca Komisji Kultury, Kamil Machura (IV rok politologii) - przewodniczący Komisji Promocji, Michał Niesporek (V rok prawa) - przewodniczący Komisji Prawnej oraz Marta Szulik - przewodnicząca Komisji Zagranicznej.

Nowa Rada ma wiele spraw do załatwienia. Maciej Biskupski oraz Regina Watycha podczas prezentacji swoich kandydatur przedstawili cele, do których realizacji będą dążyć w obecnej kadencji. Do najważniejszych zaliczyli: dostosowanie regulaminu Samorządu do obowiązującej ustawy o szkolnictwie wyższym oraz reformę kół naukowych,

których obecnie na całym Uniwersytecie jest prawie 150, z czego aktywnie działa połowa. Trwają konsultacje na ten temat. Jednym z pomysłów jest zmiana formy finansowania - koła dostawałyby wsparcie finansowe po przedstawieniu konkretnego projektu, a nie jak do tej pory na cały rok z góry. Kolejną istotną sprawą jest poprawa wizerunku Samorządu wśród studentów oraz władz UŚ. Pomóc miałyby w tym stworzenie portalu internetowe-

Nie zabrakło również planów na przyszłość. Ambitnym wyzwaniem jest zapewnienie bezprzewodowego i co najważniejsze, bezpłatnego dostępu do Internetu we wszystkich budynkach UŚ. Pojawił się również pomysł na nieco inne wykorzystanie stołówek. Część pomieszczenia miałaby służyć Akademickiemu Centrum Kultury Studenckiej. Władze naszej Uczelni już wyraziły przychylną te-
mą pomysłowi.

Zarząd URSS w komplecie. Od lewej Kamil Machura, Agata Konrat, Regina Watycha, Maciej Biskupski, Milena Nowak, Marta Szulik i Michał Niesporek

go www.studenci.us.edu.pl, gdzie znalazłyby się np. informacje o stypendiach, studenci mogliby ściągnąć stamtąd potrzebne formularze i dowiedzieć się, co ciekawego dzieje się na ich wydziale. Prace nad nową stroną są już na ukończeniu.

Plany, jak zawsze, brzmią pięknie, szczególnie dla studenckiego ucha. Poczekajmy jednak na rezultaty. Jeżeli chociaż część obietnic przedwyborczych zostanie zrealizowana, możemy uznać, że jesteśmy na dobrej drodze.

KATARZYNA WYLON

Sprostowanie

Serdecznie przepraszamy panią Prorektor ds. Kształcenia prof. UŚ dr hab. Annę Łabno za usterkę techniczną, która wkradła się do rozmowy zamieszczonej w listopadowym numerze „Gazety Uniwersyteckiej UŚ”. Brakujący fragment tekstu powinien brzmieć: „Nasz nowy Statut zakłada utworzenie konwentu, jako ciała opiniotwórczego, w którego skład weszliby przedstawiciele władz wojewódzkich, samorządowych oraz organizacji biznesowych”.

REDAKCJA

Stopnie i tytuły naukowe

Doktoraty:

Dr Elżbieta NOWAK-KUBAT

Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii
Instytut Fizyki

Dr Anna ELŻBIETA KRZEMIŃSKA

Archiwum Uniwersytetu Śląskiego

Dr Aleksandra ŻŁOBIŃSKA-NOWAK

Wydział Filologiczny

Dr Agnieszka SZURKO

Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii
Instytut Fizyki

Dr Ewelna KSEPKO

Wydział Matematyki, Fizyki i Chemii
Instytut Fizyki

Profesury:

Prof. dr hab. Piotr WILCZEK

Wydział Filologiczny

Jak przebrnąć przez meandry prawa? Pomocą służą przyszli prawnicy ze Studenckiej Poradni Prawnej - koła naukowego działającego przy Wydziale Prawa i Administracji UŚ.

W ramach Poradni działają poszczególne sekcje: prawa karnego, cywilnego, administracyjnego, prawa pracy oraz praw człowieka. To według tych kryteriów przyjmowane są do rozpatrzenia poszczególne sprawy.

W jak wizyta

Uzyskanie porady prawnej jest bardzo proste - wystarczy zgłosić się do Poradni, wypełnić odpowiednie formularze i opisać dokładnie swój problem. Po poradę mogą przyjść bezrobotni, studenci, emeryci lub renciści - wszyscy ci, których nie stać na wynajęcie adwokata lub radycy prawnego. Należy jednak dodać, iż studenci udzielający porad nie mogą reprezentować klientów w sądzie. Zwykle po przyjęciu sprawy dana osoba czeka na poradę dwa - trzy tygodnie, wszystko zależy od stopnia skomplikowania sprawy, zasadniczo termin maksymalny wynosi 21 dni. W tym czasie studenci wertują odpowiednie kodeksy, aby znaleźć najlepsze rozwiązanie. W trudniejszych przypadkach pomagają pracownicy naukowci.

Trzeba dodać, iż Poradnia nie udziela porad telefonicznie.

Z jak zasady

Członkowie Poradni zobowiązani są do starannego, terminowego i rzetelnego przygotowywania opinii dla klientów, a pomoc prawna udzielana przez studenta podlega kontroli ze strony odpowiednio przygotowanego merytorycznie pracowni-

Informacji nt. SPP udziela:
 rzecznik prasowy SPP
 mgr Jolanta Kosińska
 (Dział Organizacyjno-Prawny UŚ)
 e-mail: aloj@adm.us.edu.pl
 Adres SPP:
 Wydział Prawa i Administracji UŚ
 ul. Bankowa 11 b
 40-007 Katowice
 tel. (fax) 032 359 14 22
 e-mail: spp@us.edu.pl

Po poradę trzeba zgłosić się osobiście

Studencka Poradnia Prawna

Tu znajdziesz pomoc

ka naukowego Wydziału Prawa i Administracji. Zasada poufności oznacza, iż wszelkie dane uzyskane w trakcie prowadzenia sprawy objęte są tajemnicą zawodową, a każdy z członków zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy wszystkiego, czego dowiedział się od klienta. Studenci zobowiązani są również unikać wszelkiego

rodzaju konfliktów interesów, jakie mogłyby zajść podczas rozpatrywania sprawy, nie mogą też podejmować się spraw, które miałyby bezpośredni wpływ na ich sytuację prawną, osobistą lub finansową, obowiązuje ich także zakaz podawania nieprawdziwych informacji klientowi.

JOLANTA KOSIŃSKA

Z głębokim żalem i smutkiem
 przyjęliśmy wiadomość o śmierci
mgr Danuty Banyś

nauczyciela akademickiego
 Instytutu Filologii Słowiańskiej
 Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego
 Prorektorowi ds. Nauki i Informatyzacji
 Uniwersytetu Śląskiego
**prof. dr. hab. Wiesławowi Banysiowi
 i Synowi**

wyrazy głębokiego i szczerego współczucia
 z powodu śmierci

Żony i Matki

składają
 Rektor i Senat
 oraz cała społeczność akademicka
 Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Wolontariat Studencki to ogólnopolski program, w którym uczestniczą uczelnie i jednostki dydaktyczne z całego kraju. Skupia on kilka tysięcy polskich studentów.

5 grudnia obchodzimy Międzynarodowy Dzień Wolontariusza ogłoszony przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Tegoroczne obchody mają szczególne znaczenie. Następuje uroczyste zakończenie Międzynarodowego Roku Wolontariatu, ustanowionego rezolucją Zgromadzenia ONZ z lipca 1997 roku, która podkreśla fakt, że służba wolontariacka jest obecnie niezbędnym elementem każdego społeczeństwa. Ustanowienie Międzynarodowego Dnia Wolontariusza jest dowodem uznania dla milionów ludzi, poświęcających swój czas i umiejętności w celu niesienia pomocy. Wolontariat to bezpłatne, świadome i dobrowolne działanie na rzecz innych, wykraczające poza więzi rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie. Dzięki Wam w akcji uczestniczy już 2772 studentów i 689 szkół. Tylko w tym roku odbyło się 397 projektów systematycznych i 252 wakacyjno-feryjnych. Cieszymy się, że w Wolontariacie Studenckim odnajdujecie pasję, możliwości rozwoju i radość z twórczo spędzonego czasu. Wszystkim studentom, nauczycielom i osobom pomagającym w realizacji programu, składamy podziękowania i najserdeczniejsze życzenia.

Międzynarodowy Dzień Wolontariatu - studenci pokazują jak się uczyć i dbać o własny rozwój

Misyjna pasja

Foto: KLANZA

Program Wolontariat Studencki w 2003 roku zainicjowała Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności. Jej misją jest działanie na rzecz demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, zwiększanie szans rozwoju indywidualnego i społecznego oraz wspieranie gospodarki rynkowej w Polsce. Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół w małych miejscowościach. Studenci poprzez atrakcyjne zajęcia pokazują jak się uczyć i dbać o własny rozwój. W ciągu trzech lat w ramach programu przeprowadzono ponad 2000 projektów edukacyjnych, w których wzięło udział ponad 2700 wolontariuszy,

70 uczelni, 30 tysięcy uczniów z ponad 650 szkół. Od stycznia 2006 roku program ten realizuje Polskie Stowarzyszenie Pedagogów i Animatorów KLANZA. Zrzesza ono ludzi aktywnych, poszukujących skutecznych oraz nowatorskich rozwiązań z zakresu nauczania, pedagogiki, oraz pracy z grupą.

KLANZA jest organizacją znaną na rynku edukacyjnym i kulturalnym w całej Polsce i poza jej granicami. Siedziba Główna Stowarzyszenia mieści się w Lublinie. Grupa trzech oddziałów oraz dwunastu kół regionalnych pozwala propagować misję i działania KLANZY w całej Polsce. Stowarzyszenie prowadzi działalność wydawniczą, szkoleniową, organizuje festyny i imprezy skierowane do dzieci i młodzieży oraz konferencje, spotkania i targi metodyczne. W 2004 roku osiągnięcia KLANZY zostały nagrodzone prestiżowym wyróżnieniem Pro Publico Bono.

- Program Wolontariat Studencki to interesująca i wartościowa inicjatywa - powiedział przewodniczący Uczelnianej Rady Samorządu Studenckiego UŚ Maciej Biskupski - uważam, że również my, studenci Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, powinniśmy się przyłączyć do tej akcji i wspierać podobne projekty. Maciej Biskupski wyraził ponadto nadzieję, że w przyszłym roku Międzynarodowy Dzień Wolontariusza będzie obchodzony także na naszej Uczelni.

OLA ZIELIŃSKA

WIĘCEJ INFORMACJI NA STRONIE:
WWW.WOLONTARIATSTUDENCKI.PL

Medale Komisji Edukacji Narodowej

W piątek 10 listopada br. w auli im. Kazimierza Lepszego przy ul. Bankowej 12 w Katowicach odbyła się uroczystość wręczenia pracownikom Uniwersytetu Śląskiego Medali Komisji Edukacji Narodowej.

Medale otrzymali:

z Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska: dr hab. Bogdan Doleżych, prof. dr hab. Waław Wojciechowski

z Wydziału Nauk o Ziemi: dr Adam Hibszer, prof. dr hab. Adam Idziak

z Wydziału Artystycznego: prof. dr hab. Małgorzata Łuszczak

z Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach: prof. UŚ dr hab. Lucjan Pająk, prof. UŚ dr hab. Zygmunt Wróbel

z Wydziału Filologicznego: dr hab. Danuta Gabryś-Barker, prof. dr hab. Ewa Borkowska, dr Danuta Krzy-

Foto: Małgorzata Krasuska-Korzeniec

zyk, prof. UŚ dr hab. Elżbieta Malinowska, prof. dr hab. Józef Olejniczak, prof. UŚ dr hab. Janusz Ryba, prof. UŚ dr hab. Helena Synowiec

z Wydziału Pedagogiki i Psychologii: dr Hanna Przybyła-Basista, dr Alina Budniak, dr Ewa Jarosz, dr hab. Graży-

na Kempa, dr Katarzyna Krasoń, dr Mirosław Kisiel, mgr Zofia Malec, dr Małgorzata Mních, dr Danuta Morańska, dr Beata Ecler-Nocoń, prof. dr hab. Anna Nowak

ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu: mgr Teresa Pecold

JM Rektor UŚ prof. zw. dr hab. Janusz Janeczek wręcza medal Dziekanowi Wydziału Informatyki i Nauki o Materiałach prof. UŚ dr. hab. inż. Zygmun-towi Wróblowi

Dla byłego redaktora naczelnego „Gazety Uniwersyteckiej UŚ”

Nagroda Ministra

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. dr hab. Michał Seweryński w listopadzie br. uhonorował prof. UŚ dr hab. Dariusza Rotta Nagrodą Ministra za działalność w Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego.

Prof. UŚ dr hab. Dariusz Rott, zastępca dyrektora Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej UŚ im. Ireneusza Opackiego, pracuje w RGSW od 1 stycznia 2003 roku, w Radzie IX kadencji (2006-2009) jest członkiem Prezydium, dwóch komisji i rzecznikiem prasowym. Koordynuje także stronę internetową RGSW (www.rgsw.edu.pl) prowadzoną przez pracowników Centrum Technik Informatycznych UŚ.

Dariusz Rott od początku swojej kariery zawodowej związany jest z Wydziałem Filo-

Foto: Agnieszka Sikora

logicznym UŚ i Instytutem Nauk o Literaturze Polskiej. W 1994 roku obronił pracę doktorską *Staropolskie chorografie. Początki-rozwoj-przemiany gatunku*, a w 2003 roku został mu przyznany stopień doktora habilitowanego Nauk Humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa. W 1994 roku otrzymał stypendium Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. W trakcie swojej pracy w Uniwersytecie Śląskim pełnił wiele funkcji administracyjnych, w tym w latach 1995-1997 był sekretarzem JM Rektora Uniwersytetu Śląskiego, a w 1996-2003 rzecznikiem prasowym naszej Uczelni. Da-

riusz Rott jest także członkiem kilku organizacji naukowych, m.in.: Komisji Historycznoliterackiej Polskiej Akademii Nauk Oddział w Katowicach, od 1996 członkiem Grant Agency of the Czech Republic (od 2003 recenzentem). W latach 2004-2005 pełnił funkcję Prorektora ds. Ogólnych Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach, w latach 1996-2002 wiceprezesa Fundacji na rzecz Neolatynistyki Śląskiej „Pallas Silesia” (od 2002 roku prezesa), a od 2002 roku wiceprezesa Fundacji „Viribus Unitis” na rzecz Uniwersytetu Śląskiego.

W latach 1997-2006 Dariusz Rott był redaktorem naczelnym „Gazety Uniwersyteckiej UŚ”. Jest także autorem i redaktorem kilku publikacji książkowych (m. in. książek autorskich *Staropolskie chorografie* i *Bracia czeszy w dawnej Polsce*, tomów zbiorowych *Wokół reportażu podróżniczego* i *Słownika pisarzy śląskich*) oraz edytorem tekstów dawnych (m.in. autorstwa Daniela Vettera i Piotra Wacheniusa). Swoje artykuły i recenzje publikował m.in. w „Ruchu Literackim”, „Baroku”, „Nowych Książkach” i „Śląsku” oraz periodykach naukowych w Czechach.

Foto: Agnieszka Sikora

Aleksandra Kunce – redaktor naczelna „Anthropos?”

Nowy numer „Anthroposa?”

Wokół tabu

Interdyscyplinarny projekt „Anthropos?”, który powstał w 2002 roku, jest przedsięwzięciem obejmującym: czasopismo naukowe „Anthropos?” (ISSN 1730-9549), cykl spotkań i wykładów humanistycznych, konferencje oraz konkursy popularnonaukowe.

Najnowszy, podwójny numer „Anthroposa?” (6-7) jest prezentacją dwóch sposobów podejścia do zagadnień w humanistyce. Jedna część pisma została ukierunkowana tematycznie, tabu w kulturze, natomiast druga nie zawiera konkretnego leitmotywu. Stąd w piśmie jest trochę tęsknoty za monograficznością, ale przede wszystkim utrzymana została dobra tradycja, która dopuszcza różne wielogłosy.

Różnorodność tekstowa zawarta w części pierwszej jednak coś spaja – poszukiwania obrazu myśli, miejsca, człowieka. W drugiej części, postawione w centrum rozważań tabu zostało rozpoznane poprzez różne sfery kultury. A skąd tabu? Tematyka nasunęła się z chęci rozpoznania sytuacji tabu w kulturze, zmierzania się teoretycznego z czymś, co jest trudne do opisanego, bo ujawnieniu się wymyka. Nie chcieliśmy demaskować, zdejmować zasłony, raczej głosiliśmy pochwałę tabu. Tymi refleksjami chcieliśmy jedynie dotknąć przebywania na granicy, która zasłania w kulturze to, co powinno być w ukryciu. Zaintrygowały nas problemy zakrycia, zasłony, cienia, nieobecności.

Pismo nasze przechodziło różne etapy. Istnieje krótko, bo startowało jako pismo doktoranckie i studenckie, dzięki zaangażowaniu się osób z kulturoznawstwa, filologii polskiej, filozofii, MISH-u. Jednak już drugi numer wyraźnie pokazał transformację for-

my, z której wyszliśmy. Stał się spotkaniem refleksji, które nie są ograniczone do „adresu naukowego” Uniwersytetu Śląskiego, a są zwyczajnie interdyscyplinarne, międzyuczelniane. Pismo rozwinęło się w taką platformę humanistyczną, na której teksty znamiennych profesorów wchodzi w dobrze pojętą wspólnotę myśli z interesującymi pracami studentów i absolwentów różnych uniwersytetów. Spotykają się w tej przestrzeni myśli ludzi z Uniwersytetów: Śląskiego, Warszawskiego, Jagiellońskiego, im. Adama Mickiewicza, Gdańskiego.

Staraliśmy się także, aby gremium naszych recenzentów było reprezentatywne dla środowiska naukowego i w naturalny sposób pokazywało więzi merytoryczne, komunikacje badawcze, na które intelektualna wspólnota „Anthroposa?” naprowadza. Do tychczas w roli recenzentów wystąpili: prof. zw. dr hab. Tadeusz Miczka (UŚ), prof. zw. dr hab. Tadeusz Sławek (UŚ), prof. dr hab. Mieczysław Dąbrowski (UW), prof. dr hab. Aleksander Nawarecki (UŚ), prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz (UŚ), prof. dr hab. Krzysztof Wiczełek (UŚ), prof. dr hab. Piotr Wilczek (UŚ), prof. UŚ dr hab. Andrzej Noras (UŚ), dr hab. Marek Drwięga (UJ), dr hab. Piotr Mróz (UJ), dr hab. Piotr Skudrzyk (UŚ), dr Zbigniew Kadłubek (UŚ), dr Aleksandra Kunce (UŚ), dr Beata Mytych-Forajter (UŚ), dr Grażyna Penkowska (UG), dr Piotr Świercz (UŚ), dr Leszek Zwierzyński (UŚ). Dlatego cieszę się, że pismo przekracza myślenie ogrodzone własnymi płótkami, komunikuje różnych ludzi ze sobą i pokazuje ważną rzecz – integralność humanistyki, o ile ta wyrasta z troski o człowieka.

ALEKSANDRA KUNCE

Mentibus memoratis

„Mentibus memoratis”, czyli w wolnym tłumaczeniu „umysłem zasłużonym, godnym pamięci”. To tytuł nowej serii wydawniczej w UŚ. Serii poświęconej wybitnym zmarłym profesorom naszej Uczelni. W ten sposób chcemy przypomnieć postacie tych, którzy odeszli, ale przede wszystkim pokazać, to, co tu na Górnym Śląsku, pracując na naszym Uniwersytecie, wniosły do nauki w różnych jej dziedzinach. Pamięć o nich to nasz obowiązek, nasza powinność. Powinność wobec tych, którzy odeszli, a którzy rozślawiali nasze górnośląskie środowisko naukowe.

Podobnie czynią zresztą także inne środowiska naukowe. Wiele już tomów liczy podobna seria wydawana przez Łódzkie Towarzystwo Naukowe, swoich zmarłych pracowników w ten sposób przypomina też Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Znana jest też inicjatywa Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie. Również w Katowicach możemy się pochwalić uczonymi, którzy wnieśli trwały wkład do polskiej nauki. To przecież wkład Górnego Śląska do dorobku naszej polskiej nauki. To działanie w tym kierunku, aby Górny Śląsk mógł być dostrzegany i doceniany, by ziemia ta nie była postrzegana tylko poprzez postać telewizyjnego Bercika.

Uniwersytet Śląski zbliża się do jubileuszu 40-lecia. 40 lat to już znaczący okres czasu. W kategoriach genealogicznych to więcej niż jedno pokolenie. Wielu z tych, którzy tworzyli jego zręby, których twórcza praca i znaczące osiągnięcia wiązały się z naszym Uniwersytetem nie ma dziś już wśród nas.

Serię rozpoczynają dwa tomy poświęcone osobom związanym z Wydziałem Filologicznym. Mają one tu dziś sale swojego imienia. Prof. Zbigniewa Jerzego Nowaka wielu jeszcze pamięta, Prof. Mieczysławę Miterę – Dobrowolską może trochę mniej. Wydawanie serii „Mentibus memoratis” to inicjatywa Rektorskiej Komisji ds. Opracowania Historii Uniwersytetu Śląskiego - inicjatywa już sprzed ok. trzech lat. Członkami tej Komisji są reprezentanci wszystkich wydziałów UŚ.

W imieniu tejże Komisji chciałem serdecznie podziękować Władzom Uczelni za podjęcie inicjatywy: JM Rektorowi prof. zw. dr. hab. Januszowi Janeckowski i Prorektorowi ds. Nauki i Informatyzacji prof. dr. hab. Wiesławowi Banysowi. Dziękuję także Wydawnictwu Uniwersytetu Śląskiego z jego dyrektorem dr. hab. Adamem Dziadkiem i przewodniczącym Rady Wydawniczej prof. zw. dr. hab. Czesławem Głombikiem.

ANTONI BARCIAK

NOWE KSIĄŻKI

Prace naukowe

HISTORIA. Ryszard Kaczmarek: **Górny Śląsk podczas drugiej wojny światowej. Między utopią niemieckiej wspólnoty narodowej a rzeczywistością okupacji na terenach wcielonych do III Rzeszy**, tw. opr., bibliogr., indeks, fot., wklejka, mapy, tab., summ., Zsfg., 60 zł

LITERATUROZNAWSTWO. Dariusz Pawelec: **Od kołysanki do trenów**, indeks, summ., rés., 20 zł

Krystyna Wojtynek-Musik: **Terra rhetorica w poezji Rimbaulta**, bibliogr., indeks, summ., rés.,

JĘZYKOZNAWSTWO. Маргарита Надель-Червиньска, Новая лексика в русских молковых словарях конца XX-начала XXI веков, bibliogr., streszcz., summ., 17 zł

BIBLIOTEKOZNAWSTWO. Krystyna Heskak-Kwaśniewicz: **Ludzie, góry i książki**, nota bibliogr., indeks, wklejka, ilustr., summ., rés., 18 zł

Joanna Kamińska: **Marketing wewnętrzny w bibliotece**, bibliogr., rys., tab., załącznik, summ., Zsfg., 15 zł

KULTURA, SZTUKA, MUZYKA. Iwona Sowińska: **Polska muzyka filmowa w latach 1945–1968**, bibliogr., filmogr., indeks osobowy, indeks filmów, summ., rés., 38 zł

PRAWO. Instytucje prawa upadłościowego i naprawczego. Red. Antoni Witosz, resumé, Zsfg., 22 zł

Bernadetta Fuchs: **Prawo kartelowe a prawo prywatne międzynarodowe**, bibliogr., summ., Zsfg., 21 zł

ZARZĄDZANIE i TECHNOLOGIE INFORMACYJNE. Magdalena Kolarz: **Wpływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich na innowacyjność przedsiębiorstw w Polsce**, bibliogr., tab., wykry., wzory, summ., Zsfg., 15 zł

PEDAGOGIKA. „Chowanna” 2006, T. 2. (27): **Resocjalizacja młodzieży niedostosowanej społecznie – wybrane konteksty**. Red. Anna Nowak, bibliogr., fot., summ., 25 zł

NAUKI O ZIEMI. Franciszek Kłossowski: **Sektor usług w gospo-**

darce regionu tradycyjnego w warunkach transformacji i restrukturyzacji (przykład konurbacji katowickiej), bibliogr., indeks, tab., wykry., summ., Zsfg., 30 zł

NAUKI TECHNICZNE. Urszula Boryczka: **Algorytmy optymalizacji mrowiskowej**, bibliogr., tab., rys., summ., rez., 27 zł

ZAPOWIEDZI

Prace naukowe

FILOZOFIA. „Folia Philosophica”. T. 24. Red. Piotr Łaciak

ETNOLOGIA. „Studia Etnologiczne i Antropologiczne”. T. 9: **Problemy ekologii kulturowej i społecznej w przestrzeni miejskiej i podmiejskiej**. Red. Irena Bułowska-Floreńska

SOCJOLOGIA. Tomasz Nawrocki: **Trwanie i zmiana lokalnej społeczności górniczej na Górnym Śląsku na przykładzie Murcek**

Kazimiera Wódz, Jacek Wódz: **Dimensions of Silesian Identity**

POLITOLOGIA. „Studia Politicae Universitatis Silesiensis”. T. 2. Red. Jan Iwanek, Mieczysław Stolarczyk, współpr. Olga Szura

LITERATUROZNAWSTWO. Gerhart Hauptmann. **W sześćdziesiątą rocznicę śmierci pisarza**. Red. Grażyna B. Szewczyk

Intymność wyrażona. Red. Marian Kisiel, Maciej Tramer

Mariusz Jochemczyk: **Rzeczy piekielne. Wokół „Poematu piasta Dantyszka” Juliusza Słowackiego**

Małgorzata Kita: **„Szeptem albo wcale”. O wyznawaniu miłości**

Małgorzata Nitka: **Railway Defamiliarisation. The Rise of Passengerhood in the Nineteenth Century**

JĘZYKOZNAWSTWO. **Style konwersacyjne**. Red. Bożena Witosz

Andrzej Łyda: **Concessive Relation in Spoken Discourse. A Study into Academic Spoken English**

BIBLIOTEKOZNAWSTWO. Anna Sitkowska: **O pisarstwie Józefa**

Weresczyńskiego. Wybrane problemy

KULTURA, SZTUKA, MUZYKA. **Antropologia kultury – Antropologia literatury**. Red. Ewa Kosowska, Anna Gomółka, Eugeniusz Jaworski

Styl późny w muzyce, literaturze i kulturze. T. 2. Red. Ewa Borkowska, Eugeniusz Knapik

Ewa Gębicka: **Między państwowym mecenatem a rynkiem. Polska kinematografia po 1989 roku w kontekście transformacji ustrojowej**

PRAWO. „Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego”. T. 1. Red. Maksymilian Pazdan

Z dziejów prawa. Cz. 8. Red. Adam Lityński, Marian Mikołajczyk, Wojciech Organiściak

Katarzyna Sznajder: **Jurysdykcja szczególna w zakresie zobowiązań umownych**

PSYCHOLOGIA. **Zastosowanie wybranych technik w psychologicznej diagnostyce procesów intelektualnych i osobowości**. Red. Jan M. Stanik

PEDAGOGIKA. Teresa Borowska: **Emocje dzieci i młodzieży. Zasoby – rozwijanie**

Anna Gajdzica: **Reforma oświaty a praktyka edukacji wczesnoszkolnej**

Sabina Koczoń-Zurek: **Psychopedagogiczne i socjologiczne czynniki podtrzymujące aktywność zawodową nauczycieli**

BIOLOGIA. Iwona Łukasik: **Degradacja starodrzewów bukowych *Lazulo Pilosae*-Fagetum w warunkach zróżnicowanej antropopresji na Wyżynie Śląsko-krakowskiej**

Zbigniew Wilczek: **Fitosocjologiczne uwarunkowania ochrony przyrody Beskidu Śląskiego (Karpaty Zachodnie)**

Prace naukowe

JĘZYKOZNAWSTWO. Алла Лучык, **Словник эквивалентив слова української мови**

PEDAGOGIKA. Štefan Vašek, Adam Stankowski: **Zarys pedagogiki specjalnej**

BUDOWA CENTRUM DYDAKTYCZNO-NAUKOWEGO INSTYTUTU NEOFILOLOGII UŚ

30 października w budynku Urzędu Miejskiego w Sosnowcu odbyło się uroczyste podpisanie umowy dotyczącej podjęcia robót budowlanych Centrum Dydaktyczno-Naukowego Instytutu Neofilologii Uniwersytetu Śląskiego. W spotkaniu uczestniczyli JM Rektor UŚ **prof. zw. dr hab. Janusz Janeczek**, Prorektor ds. Nauki i Informatyzacji **prof. dr hab. Wiesław Banyś** i zastępca kanclerza ds. technicznych **mgr Edward Wąsiel**.

NAJLEPSZE W KARATE

Reprezentacja Uniwersytetu Śląskiego zdobyła **I miejsce w punktacji drużynowej oraz w kategoriach indywidualnych podczas Mistrzostw Polski Juniorów kobiet w karate kyokushin**, które odbyły się 21 i 22 października w Gorzowie Wielkopolskim. Złoty medal w kategorii do 55 kg zdobyła **Agnieszka Helińska** – studentka II roku filologii hiszpańskiej, złoty medal w kategorii powyżej 55 kg wywalczyła **Agata Zjawińska** – studentka II roku psychologii.

NAGRODA DLA INFORMATYKA

Prof. UŚ dr hab. inż. Andrzej Mitas kierujący Katedrą Edukacji Informatycznej na Wydziale Etnologii i Nauk o Edukacji UŚ został wyróżniony w pierwszej edycji nagrody **Wybitny Polski Informatyk**, przyznanej przez Fundację im. Rodziny Chomczyńskich.

MEDAL ZA FESTIWAL

Uniwersytet Śląski został uhonorowany **okolicznościowym medalem Roku Języka Polskiego**, ustanowionego przez Senat RP, za zaangażowanie pracowników i studentów Wydziału Filologicznego w organizację Festiwalu Języka Polskiego.

UCZELNIA ZARZĄDZANA INFORMATYCZNIE

Uniwersytet Śląski wraz z Uniwersytetem Jagiellońskim, Politechniką Warszawską i Uniwersytetem im. Marii Curie-Skłodowskiej zakupił **system informatyczny wspomagający zarządzanie uczelnią**. Konsorcjum firm wyłonionych w przetargu: Prokom Software SA, Siemens Sp. z o.o. i SAP Polska Sp. z o.o. w ciągu 5 lat zapewni oprogramowanie i jego wdrożenie na poszczególnych uczelniach, bieżące utrzymanie przez 10 lat i szkolenie pracowników. Umowa

o zakupie została zawarta 6 listopada w Warszawie.

METEORYTY I SKAMIEŃIAŁOŚCI TRAFIŁY NA WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI

Izba Celna w Białej Podlaskiej przekazała Uniwersytetowi Śląskiemu część pochodzących z przemytu, a zajętych w roku 2005, **meteorytów i skamieniałości**. Ponad 100 cennych znalezisk: m.in. meteoryty z grupy pallasytów, chondryty, kręgi dinozaurów, odciski wymarłych zwierząt i muszle wymarłych głowonogów jurajskich, będzie odtąd służyło naukowcom i studentom

PIERWSZA AKADEMICKA DRUŻYNA FUTBOLU AMERYKAŃSKIEGO

Na Uniwersytecie Śląskim powstała pierwsza w kraju akademicka drużyna futbolu amerykańskiego. Drużyna **AZS Silesia Miners** istnieje od kwietnia 2006 roku i liczy obecnie 50 zawodników, w tym 15 studentów UŚ. Pierwsze poważne zwycięstwo AZS Silesia Miners odnieśli 21 października pokonując 46:14 zespół Kraków Tigers. 16 listopada z przedstawicielami drużyny spotkał się JM Rektor Uniwersytetu Śląskiego prof. zw. dr hab. Janusz Janeczek.

BRAZOWY MEDAL MISTRZOSTW EUROPY W KARATE KYOKUSHIN DLA PRACOWNIKA UŚ

Michał Krzak, pracownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UŚ, zdobył **brazowy medal podczas VI Mistrzostw Europy Wszechwag w Karate Kyokushin**, które odbyły się 25 listopada na Sycylii.

MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM HISPANISTYCZNE

Zakład Hispanistyki Instytutu Języków Romańskich i Translatoryki na Wydziale Filologicznym UŚ przy współudziale Polskiego Stowarzyszenia Hispanistów był organizatorem **Międzynarodowego Sympozjum Hispanistycznego**, które odbyło się **od 30 listopada do 2 grudnia** w Hotelu Uniwersyteckim UŚ w Katowicach. Okazją do zorganizowania sympozjum był jubileusz X-lecia Zakładu Hispanistyki UŚ, jedynego w Polsce uniwersyteckiego ośrodka hispanistycznego ukierunkowanego od początku na kształcenie w zakresie studiów I i II stopnia tłumaczy specjalistycznych z uwzględnieniem studiów językoznawczych, kulturo-

wych i literackich. Uczestnikami sympozjum byli m.in. Ambasador Królestwa Hiszpanii Rafael Mendivil Peydro, Radca Ambasady ds. Nauczania Félix Herrero Castro, Przewodniczący Międzynarodowego Stowarzyszenia Hispanistów Jean Francois Bortel i Dyrektor Instytutu Cervantesa w Warszawie i Krakowie Abel A. Murcia Soriano.

TARGI PRACY W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM

Biuro Promocji i Karier UŚ było organizatorem kolejnych **Targów Pracy**, które odbyły się **5 grudnia** na Wydziale Prawa i Administracji UŚ w Katowicach. Udział w imprezie wzięło ponad 20 pracodawców. Dla osób zainteresowanych poszukiwaniem pracy przedstawiciele firm uczestniczących w targach oraz specjaliści z zakresu rynku pracy przeprowadzili specjalistyczne szkolenia i warsztaty.

PAWEŁ DYLLUS Z NAGRODAMI CAMERIMAGE

Paweł Dyllus, student Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego UŚ, znalazł się wśród laureatów **14. Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych CAMERIMAGE**, który odbył się w Łodzi. Za zdjęcia do filmu „Sezon na kaczki” w reżyserii Julii Ruszkiewicz otrzymał **Złotą Kijankę** w Konkursie Studenckim oraz **The David Samuelson Student Award** – Nagrodę Specjalną za Najlepszą Technikę Zdjęć w Konkursie Filmów Studenckich ufundowaną przez firmę PANAVISION.

PLAKATY W FINALE

Dwóch pracowników Wydziału Artystycznego UŚ: **Tomasz Kipka** i **dr Sebastian Kubica** znalazło się wśród finalistów II edycji konkursu **Taiwan International Poster Design Award**. Do finału konkursu zakwalifikowano 86 prac z ponad 1200 zgłoszonych, w tym po dwa plakaty artystów UŚ.

PROFESOR WINCENTY OKOŃ DOKTOREM HONORIS CAUSA UNIWERSYTETU ŚLĄSKIEGO

Zgodnie z decyzją Senatu uczelni 5 grudnia **tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Śląskiego otrzymał Profesor Wincenty Okoń**, wybitny humanista, znakomity pedagog. Czyt. str. 6

OPRACOWAŁA:

MAŁGORZATA KRASUSKA-KORZENIEC
BIURO PROMOCJI I KARIER UŚ

Przed pedagogami postawiono nietławe zadanie – zamiast próbować udoskonalić umiejętności techniczne studentów lub przekazać im wiedzę teoretyczną, mieli oni pomóc młodym ludziom w otwarciu się na sygnały zewnętrznego świata i odpowiadaniu na nie własną ekspresją.

Studenti, podczas zajęć rzeźbiarskich, graficznych, ceramicznych, malarskich, bodypaintingu, landartu, videoartu oraz tworzenia biżuterii i papieru, odnajdywali w sobie uczucia i przemyślenia.

Plastycy Wydziału Artystycznego UŚ w Austrii

Warsztaty odbywały w miejscach niezwykłych: w agrarnym kamieniołomie St. Margarethen w Burgenlandzie, który pamięta jeszcze czasy starożytnego Rzymu, w Alpach, w Wiedniu oraz w Grazu.

Studenti Edukacji Artystycznej w zakresie plastyki z Wydziału Artystycznego w Cieszymiu po raz kolejny wzięli udział w międzynarodowych warsztatach zorganizowanych przez Akademię Pedagogiczną w Grazu. To już druga taka impreza, której patronuje Camille Claudel.

Foto: Marjożana Jaszczoł

Polscy studenci mocno zaznaczyli swój udział w imprezie i pozostawili po sobie bardzo dobre wrażenie. Stali się doskonałymi ambasadorami całej społeczności akademickiej, co zaowocowało kolejnym zaproszeniem.

TARGI PRACY W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM

5 grudnia 2006,
Wydział Prawa i Administracji

...y w zespole!

ERNST & YOUNG

Biblioteka
działu Prawa i
Administracji

Quality in Providing the